Ն. 2950 1895 ՄԱՐՏ 15 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 1312 ՇԷՎՎԱԼ 1 ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوهلكيان) جريدهٔ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Իսթամպօլ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշրա	200	» 100	»

Մէհրիւրի 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ինճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3
Մէվատը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանիէն գապուլ օլունաճագ վէ աերճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր ։ Քեաֆֆէի մէվատտ հազգընտա կազէթամըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ տըր ։

ԿԻՒՆԼԻԿ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կէչէն հաֆթա կիւնիւ Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Ֆէլիքս Ֆօր՝ Սրպիա գըրալը Միլան Ալէքսանտրը նէզտինէ գապուլ իթմիշ, վէ հարըմ սաաթ տէվամ իտէն իւչպու մուլագաթտա գըրալը մու-րահիւշ Ֆրանսատա իգամէթ իթմիէկի չարէլէրի կէօրտիւկի սաատը թէվէճճիհի վէ իհթիրամատան տօլայը րէիսը մուշա-րիլէյհէ անաամիմ պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Սրպիա գըրալը՝ եկիտէ սէրայընտա ազի-մէթ ու ավտէթ իթմիշտէ, մէրասիմը աաքէրիյէ իֆա օլունմուշ տըր։

Ալաֆր. մարթ 25 Թարիխլիյէ Մսա-րիտէն իւչըր օլունտըղընա կէօրէ, ըՍ-քանտրանըն Գալպա սաասընտա հէնիւզտէն աաքէր կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։ Կէչէն չարշէնպա կիւնիւ Սանթանտէր նամ մահալտէն պիր մըգտար աաքէր հօլա-նտա գըլըգլըղը կիպի, մահալը մէզգիւր-տէն Թէքրար աաքէր սէվգիյաթընա պաշլանաճագ իմիշ։

Ամէրիգանըն Նիւ-Օրլէան գըթասընտա պիր գաչ կիւն էվվէլ զուհուր իտէն պէօյիւք պիր հարիգտէ 22000 պալեա բամպուգ եանմըշ տըր։ Իլլինօա էյալէթինին Իվամթէն գըսապանտէ պիր կազ գույուսը աթէշ ալարագ, 68 գիշի թէլէֆ օլմուշ տըր։

Չին վէ Ճաբոն մէմալիքի պէյնինտէ սուլհ մուգավէլէթընըն իճրասընա մէմուր խուլմիշ օլուպ, Շանկայա ազիմէթ իթմիշ օլան Լի-Հունկ-Չանկըն իւմթիւնէ վէ մէզգիւր պասըկընտըղընա տիւշար օլան Ճաբոնը պիր տէլիկանըը սիլահ աթմըշ, վէ մուշարիլէյհի եարալըմըշ ..... տէրհալ տէրտաէթ օլունմուշ տըր։

Ռուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչասը հազարաթըն րէսմը իգտիվաճ յըրընա նարէմէսիր օլարագ ալթուն միտալիա գէսիլէճէք իմիշ։

Օսմանլը չէհրի Թէօտերէթ մէջթէպինէ Երվանթյան չափկրտանը նիւպէթինտէ Եահուտի չօճուգլարը տախի գապուլ իտիլմէսինէ տաիր պիր էմրնամէյի իմբէրաթօրի նէշր խտիլմիշտիր։

ՊԱՅՐԱՄ

Բամազան այը տուն խիթամ պուլմուշ օլուպ, պու կիւն Պայրամըն պիրինճի կիւնիւ օլտըղը՝ տուն իքինտի վագթընտա աթըլան թօփլարըլա իլան իտիլմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ կէրէք եալըյէի միւրէյէ վէ կէրէք սէֆինէլէր պայրագլարըլա տօնատըլըպ, տէվայիրը րէսմիյէ իւչ կիւն գապալը գալմագ իւզրէ, տուն աքշամ Թաաթիլ իտիլմիշ տիր։

Պայրամ ալայը

Պայրամ ալայը պու սապահ պէր մուճիպը մուսթանտէ պիր սուրէթտէ իճրա օլունմուշ տըր։

Չաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ սաաթ խարըմ րաստէլէրինտէ ֆայթօնիւիմար օլտըգլարը, վէ արգալարընտան միւշիրան վէ խավէրանը Շէհրիյարիլէրի վէ Մապէյնը Հիւմայուն մէմուրինը քիրամը՝ պէօյիւք իւնիֆօրմալարընը լապիսէն վէ խաս ախըր արապալարընա րաքիպէն կէլմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, քէմալը տարաթըլա Երըլտըզ սէրայը չէվգէթիհմիվայընտան հարէքէթ իլէ Պէշիքթաշտա քեաին Սինան Պաշա ճամիսինի թէշրիֆ պույուրմուշլար տըր։

Կիւզէրկեահըը Հիւմայունտա հէր տարաֆ աաքէր Շահանէ իլէ թէզ-պատ Օսմանիյէ վէ էհէնէպիյէտէն գարըն վէ էրգեանը քիբարը էյէթէն իլ խալգ պուլընտըղը կիպի, Երըլտըզ սէրայը Հիւմայունտան թօլմա Պաղչէ սէրայընա գատար հէրեէրէ գում ֆէրշ իտիլմիշ իտի։

Պէշիքթաշտա քեաին Սինան Պաշա ճամիսի էտէնինտէ պիր թարաֆտա մագամը վալայը Սուլթան հազրէթլէրի վէ Հարէմը Հիւմայուն արապալարը իլէ տարմագտա օտարգալարը կիպի, տիկէր թարաֆտա տախի մանսուպ վէ մաազուլ պիլճիւմլէ վիւքէլայը ֆիխամ վէ միւշիրան վէ ֆէրիգան վէ վիւզէրա վէ սաիր րիճալը տէվլէթ մաֆպէոմէի ինթիզամ օլմուշլար տըր։ Չաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ ճամիյէ տուխուլ պույուրտուգլարընտա, պիլճիւմլէ վիւքէլա վէ վիւզէրա հազարաթը տախի տուխուլ իթմիշլէր տիր։

Պիր սաաթ գատար իմթիտատ իտէն Պայրամ նամազընը միւթէագըպ, րէսմը թէպրիքին իֆասը զըմնընտա սաաթ 1 պուչուգ րատտէլէրինտէ Թօլմա Պաղչէ սէրայընա թէշրիֆը Հիւմայուն վուգու պույուրմուշ տըր։

Պէշիքթաշ ճամիսինտէն Թօլմա Պաղչէ սէրայընա գատար հէր սրանքատան սաաքիրը Շահանէ իլէ Գապաթաշտա քեաին Ալիրէթ մէքթէպի թալէպէսի, վէ տիկէր պազը մէքթէպ թալէպէլէրի՝ կիւզէրկեահը Հիւմայունըն իքի թարաֆընտա սաֆպէսթէի սէլամ օլտուգլարը, վէ հէր պէօյիւք մուզիգասը Համիտիյէ մարշընը թէրէննիւմսազ օլուպ, էօնտէն մանսուպ վէ մաազուլ վիւքէլայը ֆիխամ հազարաթը ալթըլարընա րաքիպէն տիւիւմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, Չաթը հազրէթը Շէհրիյարի տախի աթա սիւվար օլարագ, սաաքիրը Շահանէ լէրինին վէ թէպաար Շէհրիյարիլէրինին սէլամը սէլամէթէնճամը Հիւմայունլարըյա թալթիֆէ հարէքէթ պույուրմուշլար, վէ թաղա արգատան միւշիրան վէ ֆէրիգան վէ խավէրան վէ Մապէյնը Հիւմայուն մէմուրինը քիրամը խուրույէրէք կէլմէքտէ պուլունմուշլար տըր։

Չաթը հազրէթը Շէհրիյարի Թօլմա Պաղչէ սէրայընը թէշրիֆլէրինտէ, տաիրէի Հիւմայունլարընտա պիր ազ իսթիրահաթ պույուրտուգտան սօնրա, Թախթ օտասընը պիթթէշրիֆ, այթունտան մաամուլ թախթը Հիւմայունլարընա ճիւլուս պույուրմուշլար, վէ միւթէագըպէն Տիվանը Հիւմայուն Թէշրիֆաթճըսը տէվլ. Մունիր պաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն իշարէթ իւզէրինէ էվվէլա Շահզատէկեան հազարաթը վէ պաաէհու Չաթը սամիի հազրէթը Սատարազամի վէ մանսուպ վէ մաազուլ պիլճիւմլէ վիւքէլայը ֆիխամ վէ ուլէմա սընըֆընտան ըէսէլէ րիւթպէսինտէ օլան րիճալ, վէ տահա սօնրա միւշիրլէր վէ ֆէրիգլէր վէ սաիր իւմէրայը աաքէրիյէ, Մապէյնճիլէր վէ խավէրանը Շէհրիյարի վէ Մապէյնը Հիւմայուն մէմուրինը սըրա իլէ հուզուրը հազրէթը Բատիշահիտէն կէչէրէք րէսմը մէզգիւրը իֆա իթմիշլէր, վէ իլմիֆամը մախսուսէի հազրէթը Շէհինշահիյէ նաիլ օլմուշլար տըր։

Րէսմը մէզգիւրըն խիթամընտա Չաթը հազրէթը Բատիշահի Թախթ սալօնընտան իճէ տաիրէի Հիւմայունլարընը պիթթէշրիֆ, պիր միւտէթ իսթիրահաթ պույուրմուշլար, վէ պատէհու ֆայթօնա սիւվար օլարագ իճէ Երըլ-

տըզ սէրայը Հիւմայունլարընա ավտէթ պույուրմուշլար տըր։

Էմթէք էօրմէք րէսմինի սէյր ու թէմաշա իթմէք իւզրէ, Թօլմա Պաղչէ սէրայընտա պազը էճնէպի սէֆիրլէր իլէ միւթէպէրան հազըր պուլունմուշ, պիլվասըթա իլթիֆաթը Շէհրիյարիյէ նաիլ պույուրուլմուշլար տըր։

***

Պայրամ միւնասէպէթիյլէ պու կիւն Մըսըր Խըտիվի ֆէխամէթլի Ապպաս պաշա հազրէթլէրի, Մէքքէ Էմիրի տէվլ. սէյյատ. Շէրիֆ Ավնի Րէֆիգ պաշա հազրէթլէրի, վէ վալիլէր իլէ վիլայաթտա պուլընան սաիր պէնտէկեան թարաֆլարընտան արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթի միւթէզամմին Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէյէ թէլէկրաֆլար քէշիտէ գըլընմըշ օլտուղը կիպի, էքսէր հիւքիւմտարլար թարաֆլարընտան տախի պու թէլէկրաֆ պէյանը թէպրիքեաթ օլունմուշ տըր։

***

Պայրամ միւնասէպէթիյլէ սաաքիրը Շահանէյէ գավուրմալը բիլավ իլէ լիմօնաթա իհսանընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ալմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրի թարաֆընտան ֆէրիգ սաաաթ. Շաքիր պաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի րութպէտէն Գուրօն տը Ֆեր, վէ խավէրանը Շահանէտէն Ճէվատ պէյէ Յինճի րութպէտէն Ֆրանսուա Ժօզէֆ Նիշանլարը իհտա իտիլմիշ, վէ մէզգիւր նիշանլարըն միւշար վէ մումայիլէյհիմա թարաֆընտան գապուլ վէ լէտէլ իճապ թագըլմասընա միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույուրուլմուշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիր մուավինի Մ. Կիւսթավ Վիւյֆինկ՝ պու քէրրէ ալթունտան վէ կիւմիւշ Լիյագաթ միտալեասընա նաիլ պույուրուլմուշ օլմագլա, պէօյլէ պիր իլթիֆաթը ճիհանտարանէյէ նաիլիյէթինտէն տօլայը մումաիլէյհին չայանը թէպրիք օլտուղը տէրքեար տըր։

—Պրուսա վիլայէթինտէն Մալիյէ նէզարէթինէ պու քէրրէ էմվալը տէվլէթտէն վարիտաթը քիւլլիյէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

—Հօճի էֆ. նին իսթիֆասը իւզէրինէ Տէրսաատէի Թըրամվայ Շիրքէթի մէճլիսը իտարէսի՝ Մ. Թրիւլէյի էէնիւտէն միւտիր նասպ իթմիշ տիր։ Մ. Թրիւլէ՝ գաթէն իչէ աշնա օլուպ, պիր միւհէնտիս գատար տա մալումաթը ֆէննիյէսի պուլընտըղընտան, էօհտէսինէ թէվտի օլունան իշպու մէմուրիյէթը միւհիմմէյի իֆա էտէճէղի մէճլիսի իտարէնին իշպու գարարը չայանը թագտիր տիր ու թէպրիք տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպօն՝ րէֆագաթընտա սէֆարէթ քեաթիպի Մ. տը Մարժէրի պուլընտըղը հալտէ, էվվէլքի կիւն Ալթընտը Տարիքի Պէլէտիյէ խասաթախանէսինի զիյարէթ իթմիշ տիր։

—Տէվրէն միւլհագաթտա պուլընան Սիվաս վալիսի աթուֆ. Խալիլ պէյ հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ մէրքէզը վիլայէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Բէրէնս տը Բատօլինին Բէթէրսպուրկ սէֆարէթինէ թայինի օլունմասը հասէպիյլէ, միւնհալ գալան Տէրսաատէթ Ալէմանիա սէֆարէթինէ՝ Ալէմանիանըն Վաշինկթօն սէֆիրի Պարօն Սաուրմա Եէլթչին թա-յին օլունմուշ տըր։

Միւշարիէյհ՝ Վաշինկթօն սէֆարէթինէ թային օլունմազտան էվվէլ, պիր միւտէթ Պէրնտէ վէ տահա սօնրա Պուքրէշտէ սէֆարէթ էյլէմիշ, վէ տահա էվվէլ Սէլանիկ քօնսօլօսլուղունտա պուլունմուշ, եէրինէ ուզուն միւտէթ սաքին պուլընտըղը Տէրսաատէթտէ իսէ Թէվֆիգ պէյ հազրէթլէրինին Պէրլին սէֆարէթինտէ պուլունտըղը զամանլարտա պաշ թէրճիման օլմուշ իտի։ Ֆէգատ պաշ թէրճիմանլըղտան իսթիֆա իթմիշ օլտուղունտան, մէզգիւր Սէֆարէթի Սէնիյէ նէզտինտէ լայըգըլէ թագտիր իտիլմիշ, Ալէմանիա սէֆարէթլէրի մէմուրլարը սըրասընտա պուլունմուշ օլտուղը կիպի, ինկլիթէրանըն Տէրսաատէթ սէֆարէթինտէ մաթլուպ օլան ալաֆըկիլէրը ամէլ իճապ սէֆարէթը էօզէրինէ ալմըշ իտի։

—Իքինճի ֆըրգայի Հիւմայուն աաքէրիյէսի ըէիսլէրինէ մախսուս օլարագ 8 աթէտ սանճագ իմալի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ, պէրմուճիպը էմր ու ֆէրմանը Հիւմայուն կէօնտէրիլէն նիւմունէլէրի վէճհիլէ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տայիրէսինտէ միւքէմմէլ սուրէթտէ թանզիմ իտիլմիշ օլտուղը իխտիլ-

—Ինկլիթէրանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը՝ պու սէնէ Սէլանիք, Գավալա վէ Տէտէ Աղաճ սուլարընը զիյարէթ իտէճէքինտէն, ինկլիթէրա տէվլէթինին Գավալատա մուգիմ վիս գօնսօլօսը թարաֆընտան մէզգիւր տօնանմանըն լէվազըմաթը չիմտիտէն միւնագասայա վազ իտիլտիկի՝ մահալլինտէն իչար օլունմաքտա տըր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթըն պաշտըղը տիւչէն Լինսմէր՝ 30 հաղընտա օլտուղը հալտէ կէչէն սալը կիւնիւ Ֆրանսանըն Մանլօն չէհրինտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Միւմաիլէյհ տիւչէն Լինսմէր՝ քէնտի կիւզէլլիկի իլէ պէօյիւք պիր չէօհրէթ գազանմըշ իտի։

—Պիր վագթտան պէրու խասթա պուլընան Օսմանլը Պանգասը պէօյիւք մէմուրլարընտան Մ. Ֆլէմինկ Սմայթ՝ տուն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ճէզա վէ ճինայէթ տավալարը չէհատէթ իթմէք իչին եէմին էտիլմիշ էնէպի թէպաասընը հուզուրը մահքէմէյէ գօնսօլօսխանէ թէրճէմանլարը վէ մէքտէ օլմալարընտան տոլայը սուլէ կէլէն միւշքիլաթ ատլիյէ նէզարէթինտէ թէտքիգ օլունմաքտա տըր։ Մէզգիւր Սաադէթլու պիր լայիհա թանզիմ գըլընմըշ տըր։

Մէզգիւր լայիհատա էճնէպի թէպաասընընը՝ պու կիպի տավալարտա րույէթինտէ բուլունաճագ, իլա հուզուրը մահքէմէյէ պույուրուլմալարը վէ մէճլիսէ պիր օրթա մաասընըն տախի աճնէպի մէմուրլարը մէրգումէնին տօդրուտան տօդրույա հիւքիւմէթը Սէնիյէ նին վասըթասը իլէ մահքէմէյէ պույուրուլմալարը նը թարաֆընտան ճէլպի գապիլիյէթինէ նազարան լէաղալ կէօստէրիլմիշ օլմագլա, պու խուսուսու խարիճիյէ նէզարէթինէ սէֆարէթխանէլէրին մէճլիսին ֆիքրի թէպլիղ իլէ, սէֆարէթը մէզգիւրէնին պաղըլարը ճէվապ...

կէօնտէրիլմիչլէր իսէ տէ, տիկէրլէրի օլ պապտա իքի րէյ օլտուղու միւթալէալարընը հէնիւզ պիլտիրմէմիչլէր տիր։

—Եագընտա իզմիր իւմթէնաֆ ճէզա մահքէմէսի հուզուրընտա 9 այըլգ չօճուղըլը գաթլ իտէն պիր թէտէրին մուհաքէմէսի րույէթ օլունաճագ տըր։

Խապիսը մէրգում՝ սալէն Այտըն վիլայէթինին Ալաիյէ գազասընտան Հիւսէյին նամընտա պիրինի օլուպ, պիրինճի գէվճէսինին վէֆաթընտան սօնրա կէնճ պիր գըզըլա թէքրար էվլէնմիշ իսէ տէ, սօնրաքի գէվճէսի՝ գօճասընըն իլք տէֆաքի իգտիվաճընտան գազանմըշ օլտուղը 9 այըլգ էօյէ էվլատընը արթըգ իսթէմէտիկինի պէյան իթմէսի իւզէրինէ, մէրգում Հիւսէյին՝ գարըսընըն արզուսընա մուվաֆագաթ իտէրէք, պիչարէ մասում պօղուպ թէլէֆ իթմիշ վէ պիր մահալէ կէօմմիշ տիր։

Վագաա գալըթմաճա խապէր ալընարագ, գարը վէ գօճա տէրտէսթ խտիլտիքլէրի կիպի, չօճուղըն կէօմիւլտիւկի մահալ տախի պասըթ թէհարրի մէյտանա չըգարըլմըշ տըր։

—Մըսըր Խըտիվի ֆէխամ. տէվլ. Ապպաս պաշա հազրէթլէրինին հէմշիրէսի վէ Հալիմ պաշազատէ սաատ. Ապպաս պաշանըն գէվճէսի խանըմ հազրէթլէրի Պայրամտան սօնրա Տէրսաատէթէ կէլէճէք տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Իլան.

Տույունը Ումումիյէյի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի՝ չըմէնտօֆէր Թահվիլաթընա պիր ուսուլը ճէտիտէ իթթիխազընա տաիր 1893 մարթ 1/13 թարիխլի Թէպլիֆինին՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան հէնիւզ գապուլ օլունմատըղընը չըմէնտօֆէր Թահվիլաթը համիլլէրինէ իլան իտէր։

Պու հալտէ հա՛նկը թարիխէ գատար պէքլէնէճէկի, վէ չըմէնտօֆէր բիյանգօսընտա իքրամիյէ գազանան վէ նախտ ըտէնի օլան նումէրօլարա 100տէ 14 վէ 20 սանթիմ մըգտարընտա ֆայզը պիր մէպլաղ վէրիլմէսի մատտէսինին նէ՞ վագթ գարարլաշտըրըլըպ խիթամ պուլաճաղը պիլինէմէտիկինտէն, Տույունը Ումումիյէյի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի մէզգիւր նումէրօլար սահապլարընա պու կիւնէ սէկիզին վէրիլէն մուվագգաթ իլմուխապէրլէրին իպթալընը թաթիլ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

(Մէօհր)

Տէրսաատէթ
14/26 մարթ 1895

***

Պունտան մաատա ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, Տույունը Ումումիյէյի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի թարաֆընտան պիր թէտպիրը մուվագգաթ օլմագ իւզրէ վէրտիկի պիր գարար մուճիպինճէ, կէլէճէք ապրիլ 1տէ քէշիտէ օլունաճագ գուրատա գազանանլար՝ պունտան էվվէլ իթմա օլունան մուվագգաթ իլմ ու խապէրլէրին համիլլէրի իլէ հէմ հալ օլմագ իւզրէ, Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին մունհասըպ չիւպէսի ումումի գօնթրօլ գալէմի կէլէճէք գուրատա իգրամիյէ գա-գանան վէ եա խուսու -ամելի օլան նումէրօլար համիլլէրինին իւմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէթլէրինի պիր տէֆթէրը մախսուսա գայտ իտէճէք տիր։

Քէզալիք 1892 սէնէի 1տէն կէչէն մարթ 1է գատար քէշիտէ օլունան գուրալարտա նումէրօլարընա իսապէթ իտէնլէրին քեաֆֆէսի հազգընտա տախի մուսավաթէն պիր մուամէլէ իճրա իտիլմիշ օլմագ իչին մէզգիւր սէֆթէրէ՝ 1892 սէնէի 1տէն պէրու գազանմըշ օլուպ տա նումէրօլարընը էլան թագտիմ ու իրաէ իթմէմիշ վէ մէզգիւր իլմուխապէրլէրի ալմամըշ օլանլար 1895 սէնէի 1տէն յունիոս 1է գատար նումէրօլարընը թագտիմ ու իրաէ իթմիշ քիլէրի հալտէ, անլէրին տախի իւմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէթլէրի գայտ օլունաճագ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ցինճի Նիսլէմիզտէ պէյան օլունտըղը իւզրէ, Բաթրիգ Իզմիրլեան Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլէրի՝ տուն Իսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ գատընլարա գարօղ սէօյլէտիքտէն սօնրա, րէֆագաթընտա Իւրօն. Ժողով ատէնապէտի Ալէաթճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան իլէ Բաթրիգխանէ գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան սաատ. Աբրահամ էֆ. պուլունտուգլարը հալտէ Գուզկունճուգտա էնէրէք էվվէլա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինէ օղրայըպ իճրաը իպաաէթ իթտիքտէն սօնրա, խատէյի զիյարէթ իթմէք իւզրէ Եահուտի Խախամպաշը գայմագամը Մօիզ Լէվի էֆ. նին սահիլխանէսինէ ազիմէթ ; իթմիշ տիր։

Բաթրիգը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ սահիլխանէի մէզգիւր գաբուսընտա խախամպաշը իլէ խախամխանէ մէմուրինի թարաֆընտան, վէ Նէրսիվէն պաչընտա տախի էթպաըընտա պէօյիւք խախամխարտան խախամ Նասիի, Սամպալի Լէվի վէ Մէրգատօ Լէվի էֆ. լէր պուլընտուգլարը հալտէ, խախամպաշը գայմագամը Մօիզ Լէվի էֆ. թարաֆընտան իսթիգպալ վէ գապուլ օլունմուշ, վէ պէօյիւք միւսաֆիր սալօնընա կէօթիւրիլմիշ տիր։

Իչպու միւլագաթ պիր չէյրէք սաաթ գատար տէվամ իտուպ, պաշլըճա մուհապպէթտէն պահս օլընմուշ տըր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Գուզկունճուգտան սաաթ 6 վարօբօրըյլա Գալաթայա կէչէրէք, Երզրում Սանասարեան մէքթէպինին մակտուլինը իծթիմալընա իհրաի լիյագաթ իթտիքտէն սօնրա, տիկէր մայէթթիյէսինին պէրապէր րէֆագաթընտա Երէցեան Գեր. Տ. Գէորգ վէ Արչարունի Գեր. Տ. Ցովհաննէս վարտապէտլէր տախի պուլընտուգլարը հալտէ Պէյօղլունտա չըգարագ Պուլկար էկզարգխանէսինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ էկզարգ. րիւմ. Եօսէֆ էֆ. յէ խատէյի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

Կէչէն 1310 սէնէսինտէ Թապալարըն րուխսաթ վէրիլէն քիթապլարա տաիր Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն պու քէրրէ նէչր օլունան պիր ցիթայ սիթաթիսթիգ ճէտվէլինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սէնէի մէզգիւրէ զարֆընտա էրմէնիճէ լիսան իւզրէ թէրթիպ օլընմուշ 35 աթէտ մէզհէպէ, 23 աթէտ լիսան վէ էտէպիյաթա, 22 աթէտ ֆիւնունա, 10 աթէտ րօմանա վէ 2 աթէտ տէ միւթէնէվվ քի ճէմման 92 աթէտ քիթապըն թապընա րուխսաթ վէրիլմիշ տիր։

Թաղիս Կէտիկ-Բաշայի Ս. Յովհ. Աւետարանիչ Եկեղեցւոյ Նորոգութեան աւարտելով, յառաջիկայ ուրբաթ առաւօտ սկսեալ պիտի վերսկսի եկեղեցական արարողութիւններն եւ ըստ սովորութեան կանոնց համար քարոզ պիտի խօսուի։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիրի Ատենապետ
Յովհ. Թ. Կէոլէլիկեան Ա. Թէնէրեան
15 մարտ 1895 Կէտիկ-Բաշա

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Մատրիտ.—Եէնի գապինէթօ պէր վէճհը աթի թէշքիլ օլունուշ տըր.

Մ. Գանօվաս տէլ Գասթիլլօ՝ րէիս, տուգ տը Թէթուան՝ խարիճիյէ, ժէնէրալ Էսգուռտիա՝ հարպիյէ, ամիրալ Պէրանժէ՝ պահրիյէ, Մ. Ռօմէրօ՝ մալիյէ, Մ. Գօսգայէն՝ տախիլիյէ, Մ. տը Պօյ՝ նաֆիա, Մ. Գասթէլլանօս՝ միւսթէմլիքեաթ նէզարէթլէրինէ նասպ օլունմուշլար տըր։

Վիւքէլայի ճէտիտէ պու կիւն Մէճլիսը մէպուսանա կիտէճէքլէր տիր։ Գօրթէզ մէճլիսլէրի պիւտճէյի գապուլ իթմէկէ մէճպուր թագըլատըլաճագ տըր։

Նիւ-Եօրք.—Վաշինկթօնտա մուգիմ Ըսպանիա սէֆիրի Մ. Մուրուանիկա՝ Նիւ-Եօրք-Հէրալտ կազէթասը մուխպիրինէ պէօյլէ պէյանաթտա պուլունմուշ, Ալիանսա վափուրը իչին տէ «տէնիզ եօլունը հիւքեաթէ» տէմիշ օլտըղընտան, Միւթթէհիտէ Ամէրիգա խարիճիյէ նէզարէթինին սէֆիրը միւշարիլէյհին կէրի չաղըրըլմասընը թալէպ իտէճէկի Նիւ-Եօրգտա չայի պուլմուշ տըր։

ՍԲԱՆԻԱ
ՎԷ
ՄԻՒՃԹԷՄԷԱԻ ԱՄԷՐԻԳԱ

Շու սօն վագըթլարտա Սբանիա տէվլէթինին պաշընա կէլէն ֆէլաքէթլէր, ֆիլվագը ուֆագ ֆէլաքէթլէր տէյիլ տիր։

Ցէվլէթը միւշարէյէյհանըն աճվալը մալիւմ էյի պիր հալտէ օլմայըպ, էկէր Եվրոբա պօրսալարընտա ումումի ֆօնտօլար ուզէրինտէ ֆէվգէլատէ պիր խաճիշ մէվճուտ օլմասա իտի, Սբանիա տէվլէթի ֆօնտօլարը ֆէնա սուրէթտէ տուշէճէքլէր իտի։

Գու հալ՝ վուքէլաի տէվլէթ իչին գաթէն պէօյլէ պիր թէլաշ մէնպաը իքէն, Մագըրըպ (Ֆաս) տէվլէթի իլէ, խասօտ պիր Մագրըպ գաբիլէսիյլէ պէօյլէ պիր մուհարէպէ գայլէսի զուհուրա կէլիպ, աճվալին միւշքիլաթընը տահա զիյատէ արթըրտը։ Կիւճհալ իլէ պու իքինճի պէլիյէ տէֆ իտիլմիշ կիպի իքէն, Մագրըպ հիւքիւմէտընին վէքիլինի քէնտի մէմալիքինէ իատէ իտուպ տէ կէրի տէօնէն գայէթ կիւզէլ պիր հարպ սէֆինէսի, 400 նէֆէրտէն իպարէթ պուլընան մէվճուտըյլա պիրլիքտէ զարգ ու նապէտիտ օլտու։

Ղարգ օլան զըրհլը հարպ գրուազէօրի ֆիրվագը կէչէն սէնէ զարգ օլան Վիճիլէ-նամ Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի գատար ճէսիմ տէյիլ իտի իսէ տէ, Սբանիա տօնանմասընըն չիչէկի օլտուղընտան, վէ Սբանիա տէվլէթի կէրէք բարաճա վէ կէրէք տօնանմաճա Ինկիլթէրա կիպի զէնկին օլմատըղընտան, վուգուպուլան զայալ՝ Ինկիլթէրանըն քինտէն չօգ զիյատէ օլտու։

Սբանիա տէվլէթի՝ մալիւմ օլան մալիյէճէ միւշքիլի արասընտա հէնուզ Մանիլյա միւշքիլինտէն պիւսպիւթիւն գուրթուլամըշ, վէ ախրէն զարգ օլան հարպ սէֆինէսիյլէ 400 նէֆէր մէվճուտը աճըսընտան ալթիւթ պիր հալտէ պուլընմագտա իքէն, ալ սանա պիր տէ Գուպա ատասը ֆէսատը, վէ պու ֆէսատ նէթիճէլէրինտէն օլան պիր վուգուաթը պաճրիյէ միւշքիլի տահա վագթըյլա պիրիսի հէր նէ իսէ իսէ, կէօզինէ պիր բէրթավըրգ գօյարագ էօյլէ հեր իմիշ։

Պիր կիւն քիրազ եէտիշինտէ տահի բէրթավըրզը ունուլթմալը։

Զիւնքի պու սուրէթլէ եէտիշ քիրագլար քէնտի կէօզինէ բէգ պէօյլէ կէօրինմիւպ, Նատիտէ պիր մաճսուլ հիւքմինի ալմագտա իտիլէր։ Պազը գալէմլէր տահի վար տըր քի, էն տահի վուգուաթլարտ պիլէ խուրատպին իլէ պագմագլըզը քէնտիլէրինէ եա տուէլ խասօտ աբէտեմ իլմիշ օլտուղլարընտան, մէսէլա՝ տիւնքի կիւն Մանիլյա վագասընտա պէօյլէ պիր էհէմմիյէթ միւսի վէրմիշ օլտուղլարը կիպի, պու կիւն տախի Սբանիա իլէ Միւճթէմէաի Ամէրիգա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն պիր կէմի վուգուաթընա, վէ Գուպա ֆէսատընա պէօյլէ պէօյլէ էհէմմիյէթլէր վէրմէք իսթէմէքտէ տիրլէր։

Մանիլյա վուգուաթը կիպի Գուպա ֆէսատը վէ պու կէմի մատտէսի տախի, սէօզլէրինի իթմէք պիլէ ապէս սայըլաճագ տէրէճէտէ խաֆիֆ չէյլէր տիր տիմէք իսթէմէյիզ։

Ֆագաթ պունլարըն քեաֆֆէսի տախի սըրասընա գօնուլուպ ունուտուլաճագ չէյլէր օլտըղը հալտէ, եալըընըզ մալիյէճէ միւշքիլ մատտէսի տիր քի նէ վէճհ իլէ սըրասընա գօնուլուպ ունուտուլաճաղընա բէք չօգլարըն ագըլլարը էրմէմէքտէ, վէ Մանիլյա, պաթան զըրհլը գրուազէօր սէֆինէսի, Գուպա ֆէսատը, վէ Միւճթէմէաի Ամէրիգա բիւրիւզլէրինին տախի պէօյլէ էհէմմիյէթլէրի վար իսէ չունքի տահա քի, օ մալիյէճէ միւշքիլի տահա զիյատէ աղըրլաշտըրմագտա տըրլար։

Մամաֆիհ, Մանիլյա խասօտ Րիֆ գապիլէսի միւշքիլի վէ պաթան օլ կիւզէլիմ զըրհլը գրուազէօր մատտէսի տիւնքի իշլէր օլուպ, պու կիւնքի իշլէր իսէ Գուպա ատասընտա վէ պիր՝ Ամէրիգա թիւճճար սէֆինէսինին Սբանիալըլար թարաֆընտան աթէշէ թութուլուպ պաթըրըլմասընտա մէրքէզլէնմիշ օլտըղընտան, մուխթասարճա պու մատտէլէրտէն պահս իթմէքլիկիմիզ իյճապ իտիյօր։

Գուպա ատասը, Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն սայքի թա եանը պաշընտա գայէթլէ ճէսիմ վէ գայէթլէ միւնպիթ պիր ատա տըր։

Պու ատանըն ճէսամէթի, Ցանիմարգատան, Պէլճիգատան, Զվիչէրէտան վէ Եունանտան զիյատէ եանի 120 պին միւրէպպա քիլօմէթրօ գատար օլուպ, էհալիսինին մըգտարը տախի 1 պուչուգ միլեօնտան էքսիքճէ զիյատէ հիսապ օլունուր։ Ցիւնեանըն հէր թարաֆընտա քէսպը չէօհրէթ իթմիշ սիկարալարը պուրատան Հավանա չէհրի տախի Գուպա ատասընըն մագըրը հիւքիւմէթի (մայըրաքաղաք) օլուպ, պու չէհրտէքի էհալի 150 պին նուֆուս րատտէսինտէ տիր, վէ մէչհուր լիմանընտա տախի 1000 ատէտ հարպ սէֆինէլէրի սըղընապիլիրլէր։ Գուպա ատասընըն սիկարալարը վէ թիւթիւնիւ կիպի, չէքէրի, գահվէսի վէ քէրէսթէ օրմանլարը տա բէք ճէսիմ վարիտաթ մէնպաը թէշքիլ իթմէքտէ տիրլէր։ Շըմէնտիֆէրլէրի տախի չօգ տըր։ Անճագ Սբանիա տէվլէթի էօթէտէն պէրու լայըգըլը սուրէթտէ պու ատայա պագմատըղընտան, սայքի Գօլօմպօսըն պու ատայը պուլմըշ օլմասընտան պէրու վագթ վագթ ֆէսատլար վէ միւշքիլլէր վուգու էքսիքսիզ օլմըշ տըր։

Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն պու ատա իլէ ճարի օլան թիճարէթի ճէսամէթինի անլամագ իչին չու գատարընը սէօյլէմէք քեաֆի տիր քի, Հավանա լիմանընա կիրէն օլ ճէսիմ թիւճճար սէֆինէլէրինին բէք չօղու Ամէրիգա սէֆինէլէրի օլուպ, Գուպա ատասընտան սէնէվի 12 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը գըյմէթինտէ չէքէր իխրաճ իտիլտիկի հալտէ, պունըն 100տէ 80ի Միւճթէմէաի Ամէրիգայա կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Ֆէգալիւք Ամէրիգալըլար Գուպա ատասընտան բէք չօգ թիւթիւն ալըրլար կիպի, 125 միլեօն բարատէսինտէ տախի սիկարա ալմագտա տըրլար։

Արթըգ տիկէր չէյլէրին նէ օլտըղլարը տախի անլաշըլապիլիր։

Շիմտի, Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն սայքի թա եանը պաշընտա պուլընան պու Գուպա ատասընտա Ամէրիգալըլար իչին նէ՝ գատար զէյնէթլի պիր չէյ սայըլաճաղը աչիքեար օլուպ, պազը Ամէրիգալըլար իչին՝ Գուպա ֆէսատընտա էլտիլէնտիրմէք չիւպհէսի թաճթընտա պուլընըյօրլար։

Իմտի պիր Ամէրիգա թիւճճար սէֆինէսինին՝ պիր Սբանիալը հարպ սէֆինէսի թարաֆընտան թօբա թութութմըշ օլմասը վուգուաթը՝ պու գանն սէպէպի իլէ քէսպը էհէմմիյէթ իթմիշ պուլընըյօր։ Ֆագաթ, իչին տօղրուսընը սէօյլէմէք իչին, պազը Ամէրիգալըլար՝ ֆիլվագը հասէտ կէօզիւ իլէ ալ՝ Գուպա ատասընա պագմագտա օլտուղլար տախի, Միւճթէմէաի Ամէրիգա հիւքիւմէթինին ասլա օ թարաֆլարտա օլմաղը՝ ումումէն իգրար օլունմագտա տըր։

Պու հալտէ, պիր Ամէրիգա թիւճճար սէֆինէսինին թօբա թութուլմըշ վէ զարգ իտիլմիշ օլմասը՝ պէք բօլիթիգա մէսէլէսի տէյիլ, իլլա պիր թարգէյէ մատտէսի օլմուշ օլուր քի, պունը պէօյլէ թմէք՝ տիւզ ճէտ պիր չօճուգլըգ օլմուշ օլուր։

Էկէր Սբանիա տէվլէթի Գուպա սուլարընտա իտարէի էօրֆիյէ (պաշըրման վիճտան) իլան իտէճէք գատար Գուպա ֆէսատընտա էհէմմիյէթ վէրմիշ օլսա, պու կիպի միւշքիլլէր տախի զուհուրա կէլմէզ իտի։ Հէր մէմալիք տէնիզլէրի՝ իչ միլ մէսաֆէյէ տէկին մէմալիքին գարա զըմմը հիւքմինտէ տիրլէր։

Պունտա պիր չէյ խաթըրըմըզա կէլիյօր։ Պէյնէլ միլէլ պէօյլէ պիր գարար վէրիլմիշ վագթըլարտա, կէմի թօբլարընըն կիւլլէլէրի իւչ միլ ուզագլարա կիթմիշ իտի։ Շիմտի իսէ մէթէնիյէթին Բէյ-ճէ-ու սայէսինտէ համտ օլսուն պաճրիյէ կիւլլէլէրի պիլէ պուչուգ միլ ուզագլարա վարապիլիյօրլար։ Վէ պու հալտէ տէ, աճապա իւչ միլլիք պիթարաֆ տէնիզլէրին տախի սէքիզ օն միլ գատար կէնիշլէտիլմէլէրինէ իճթիյաճ հասըլ կէլմիշ օլ՞մագ մը։

Հէր նէ հալ իսէ, պու իշէ գաբըշմագ պիզիմ հատտիմիզ տէյիլ տիր։ Անճագ, էկէր Սբանիա տէվլէթի Գուպա սուլարընտա մուհասէրէ հալինի իլան իթմէքլիյի միւնասիպ կէօրմիշ օլսա իտի, հիչ պիր էճնէպի տէվլէթին թիւճճար սէֆինէլէրի սէրպէսթճէ Գուպա լիմանլարընա կիրիպ չըգամայաճագ միւգաթէտիր օլմազլար իտի։

Վագըա իչին թէֆէրրուաթընա հէնուզ տէսթրէս օլամամըշ իսէք տէ, էօյլէ գանն իտիյօրըզ քի, Սբանիա հարպ սէֆինէսի թարաֆընտան թօբա թութուլան Ամէրիգա սէֆինէսի՝ եա Գուպա ֆէսատճըլարընա սիլահ վէ ճէպիխանէ կիպի չէյլէր կէօթիւրմէքտէ, խասօտ էօյլէ պիր նամէչրու մուամէլէտէ պուլընտըղը չիւպհէ օլունմագտա իտի։ Հէր հալտէ գարագօլ կէզէն Սբանիա սէֆինէլէրինին գաթիէն պիտարաֆլըգ խասօտ չիւպհէ իթտիքլէրի սէֆինէլէրի եօգլամալարը պիր հագգ օլուպ, անճագ պու հագգըն՝ պիր աճնապէ սայյինտէ թէճաւիզ գըլընմըշ խասօտ գըլընմամըշ օլտուղը՝ պիգթէ մէճհուլ պիր մատտէ տիր։

Պուրասընը թարաֆէյնին հուգուգշինասլարը թային իտէճէքլէր, վէ իշին իչինտէ տէվլէթճէ պիր բօլիթիգա գասաը մէվճուտ պուլընմատըղը, մատտէ՝ պիր թազմինաթ վէրիլմէսիյլէ կէօրիւլիւպ պիթէճէքտիր, վէ էկէր պիր թազմինաթ վէրմէք լազըմ կէլիր իսէ՝ պունըն թարզը եախօտ մըգտարը տահի տէվէ էտօլմէսինտէ մահզուր գալմըշ օլուր քի, պու հալտէ, պէլքէտէ թէլաշա տահի պիր սէպէպ հագգը գալմայաճաղը անլաշըլապիլիր։

Պու թարզ վուգուաթլարտա մալիւմ օլտուղը կիպի, չիւպհէլի սէֆինէ իւզէրինէ պիր աթէշ իտիլիր։ Պու աթէշ՝ սըրֆ պիր տօ՛ւր նիչանէսի տիր, վէ իչին իչինտէ կիւլլէ եօգ տըր։ Ֆագաթ, նէ զէման նիշան վէրիլէն սէֆինէ տուրմայըպ եօլունա տէվամ իտէճէք օլուր իսէ՝ արգատան կէլէն թօբ աթէչինտէ կիւլլէ պուլընտուղը մուհագգագ տըր, վէ պու կիւլլէ եախօտ կիւլլէլէր՝ տիրէքլէրի՞ մի գըրարլար, եօգսա սէֆինէյի պիւսպիւթիւ՞ն մի պաթըրըրլար, տօղրուգ պու ֆարգըն թիւմէլիգածա հիչ պիր հիւքմի պուլընմայըպ, եալըընըզ կիւտէն կիւլլէլէրին քէյֆինէ թապի պիր հալտէ գալմըշ օլուր։

Իշթէ գաննըր աճիգանէմիզճէ, իչին թէքմիլ էհէմմիյէթի պու մէրքէզտէ մահսուս գալըյօր, վէ թարաֆէյնին պիր մէնֆաաթը մախսուսի պուլընմատըղընտան, պու հատիսէնին տախի իւլէրուտէ պիր եէրէ վարապիլմէսի իչին գայմըշ, հէր քէսին նազարը տիքգաթը իւզէրինէ քէլ էվվէլ Սբանիանըն մալիյէճէ միւշքիլի իւզէրինտէ մէրքէզլէնիր քի, պունըն էօլթիւսիւ ֆէնա հալտէ գըսսա կէօրիւնիյօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

1313 սէնէի հիճրիյէսի Սիւրրէի Հիւմայուն էմինլիկինէ Զաթալճա միւթէսարրըֆը աթուֆ. Ճէվտէթ պէյ էֆ. հազրէթլէրի թային պույըրուլմըշ տըր։

* *

Հօրան սանճաղը միւթէսարրըֆը սաատ. Պէտրի բաշա հազրէթլէրինէ Թէրֆիէն Րումէլի պէյլէրպէյլիկի բայէսի,

Աւլօնեա Տաիրէի Պէյէտիյէ մալ մէմուրը սաատ. Րաշիտ էֆ.յէ Թէրֆիէն րիւթպէի ուլեա սընֆը սանիսի,

Պէնտէկեանը Շահանէլէն իզզ. Միճմէտ Քեամիլ վէ Ասըմ էֆ.լէրէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Աթըրպազարի միւլքիյէտէն օլուպ Թարապլուսը Ղարպ ֆըգրաի սաքէրիյէսինէ մէնսուպ 59ունճը ալայըն իքինճի թապուրընտա միւսթախտէմ իզզ. Միճմէտ Սաատ էֆ.յէ Թէրֆիէն րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Սէլանիք վալիսի էսպագ տէվլ. Իպրահիմ բաշա հազրէթլէրինին Թօրնլարը րիֆ. Մուսթաֆա վէ Սալահէտտին պէյլէրէ րիւթպէի սալիսէ,

Գազասա վիլայէթի տախիլինտէ Ճէզիրէ գազասը գայմագամը րիֆ. Նազըմ էֆ. իլէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի մէքթուպի գալէմի սէր միւավինի Աճմէտ պէյէ, վէ պիրինճի պէօլիւք սէր գօմիսէրի Ալի Նուրի, վէ Գումգաբուտա միւսթախտէմ իքինճի սընֆ բօլիս գօմիսէրլէրինտէն Իսմաիլ էֆ.լէրէ րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույըրուլմըշ տըր։

* *

Իսթանպոլ մախսուսէ էնտէքէօրի պինպաշը իզզ. Հիւսէյին, վէ չարխճը պինպաշըլարընտան Րաշիտ պէյլէրէ Թէրֆիէն գայմագամլըգ, վէ ալայ էմինի Աճէլիօ էֆ.յէ Թէրֆիէն պինպաշըլըգ րիւթպէլէրի թէվճիհ պույըրուլմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Խազինէի Խասսաի Շահանէ Նազըրը Փօրթուգալ տէվլ. Միքայէլ բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա Մէճիտի,

Շուրայի Պահրիյէ Նիզամ տաիրէսի րէիսի միրլիվա սաատ. Հաճի Մուսթաֆա բաշայա Թէպտիլէն 2նճի, վէ Երէկլի մատէնլը Հիւմայուն Նազըրը միրլիվա սաատ. Հասան բաշա իլէ Մէքթէպը Ֆիւնունը Պահրիյէի Շահանէ Նազըրը միրալայ իզզ. Հիւսնի պէյէ Թէպտիլէն 3ունճի Մէճիտի, վէ զըրհլը Մուգատտէ-
Ճի Խայր գօրվէթը Հիւմայունը սիւվարիսի գայմագամ իզզ. Նուրի պէյ իլէ Բէթէրսպուրկ աթաշէ Սէնիյէսի աթաշէ նավալը գօլ աղասը Ֆիւթուհ. Մուսթաֆա էֆ.յէ 4ունճի Օսմանի,

Պահրը Սէֆիտ պօղազը պիրինճի ալայը միրալայը իզզ. Հիւսէյին պէյէ 3ունճի, վէ ալայը մէգքիւրըն 3ունճի թապուրը պինպաշըսը րիֆ. Իզզէթ պէյէ 4ունճի Օսմանի,

Պէնտէկեանը Շահանէլէն իզզ. Ասըմ էֆ.յէ 4ունճի Մէճիտի,

Էնտէրէ Պէլէտիյէ րէիսի Սիւլէյման էֆ.յէ 4ունճի Օսմանի,

Սիրքէճի կէօմրիւկի միւտիրի Նամըգ պէյէ 4ունճի Մէճիտի,

Սէնտամը Թէճրիտէքի միւհարէթինէ մէպնի միւճէլլիտը հազրէթը Շէհրիյարի Բարօնեան էֆ.յէ 5ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանըլարը իհսան պույըրուլմըշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Իւթուլ-Ա

Իսթամ կազէթասը՝ սօն նուսխալէրինտէն պիրինտէ աթէմը տրգգաթ վէ իաթիմամ էսէրի օլարագ պազը խաթիյաթտա պուլունմըշ օլտուղընտան տօլայը սահիպը իմթիյազը չիտտէթլէ թէվպիխ իտիլիր, վէ պու կիպի սէհվիյաթըն թէքէրրիւրի Թագտիրտէ կազէթանըն Թաթիլ իտիլէճէկի գաթիէն պէյան վէ իխթար օլընըր։

29 րամազան սէնէ 312

14 մարտ սէնէ 311

ԱՃՎԱԼԸ ՍԸՃՃԻԵԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ՌԷՍՄԻ

Սրնամպօլտա ֆուլէրա

Եվվէլքի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան տիւնքի սալը կիւնիւ սաաթ 6յա գատար չէհրիմիզտէ գօլէրատան եէնիտէն եէնիքէօյտէ 2, վէ Ֆաթիհտէ 1 քի ճէման 3 միւսապ օլուպ, էսկի միւսապլարտան Պալաթ խարիճինտէ Ֆօթինի պինթը Ցիմիթրի նամ գատըն վէֆաթ իթմիշ տիր։

* *

Վէրէմ խասթալըղընըն եայըլմասը սէպէպլէրինի թէֆթիշ վէ թէտգիգ իթմէք իւզրէ Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Շահանէնին սօն իճթիմաընտա ինթիխապ օլունան պիր գօմիսիօն՝ բէնճէշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաատ. Զամպագօ բաշանըն խանէսինտէ ինթիմա իտէճէկինտէն, գօմիսիօնըն ազասընա ճէմիյէթ քեաթիպի Մ. Աբէրի թարաֆընտան տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։

* *

Էնզարէտէ չիչէք խասթալըղընտան պիր գաչ վուգուաթ օլմըշ տըր։

ԶԷԼԶԷԼԷ

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ Իզմիրտէ էրէյիճէ չէտիտ պիր զէլզէլէ վուգու պուլուպ, պիր ազ սօնրա Սագըզ ատասընտա տախի այնը հարէքէթ հըսս օլընմըշ տըր։

* *

Կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ եօյլէտէն պիր սաաթ վէ պիր չէյրէք սօնրա Վէնէտիկտէ տայհալը վէ չիտտէթլի պիր զէլզէլէ վուգու պուլմըշ իսէ տէ, խասարաթը մուճիպ օլմամըշ տըր։

Գօրֆուպիւանըն Րիճինօ վէ Րավէննա գասապալարընտա տախի այնը սուրէթտէ զէլզէլէ հըսս օլընըպ, եալըընըզ 3 սանիյէ տէվամ իթմիշ իքէն, չիտտէթինէ մէպնի էհալի գօրգուպ գըրըլա գաչմըշ տըր։

Խէվմը մէզքիւրըն այնը վագթընտա Ֆարարա գազասընտա Գօմաչիօ գասապասընտա տահա չիտտէթլի պիր զէլզէլէ հըսս օլընմըշ տըր։ Պիր գաչ խանէ իլէ պիր քիլիսէ եըգըլմըշ, վէ էքսէր խանէ վէ սաիր էպնիյէնին պաճալարը տախի

)(62)(

ԵՂԼԱՆԸՆ ԻՁԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՄԻՍ ԳՐԷՑՑԸՆ — ԱՆՑՕՆ ԱԼԻՖ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

1.

Րիչար Մարվօտըն մուհաքէմէսի իւզէրինէ սէքիզ կիւն միւրուր իթտի։ Պու սէքիզ սէնէ զարֆընտա Շէյթան Բարչասը վէ խասօտ Րիչար Մարվօտ նէ՝ եաբտը։

Սլօբէրթօն գասապասընտան օն տէօրթ միլ մէսաֆէտէ վագը պէլէտիյէ Թիմարխանէսինտէ ուֆաճըգ պիր օտանըն իչինտէ իսթիյար վէ ատըր պիր պէքճի իլէ մաչէթի օլան քիւչիւք պիր ուչաղըն թա՞հթը նէզարէթլէրինտէ օլարագ վագըթ կէչիրտի, սէքիզ սէնէ միւթէմատիյէն այնը թաատը այնը վագըթտա էմմիչ վէ այնը նիզամ վէ ուսուլ թաճթընտա եաշամըշ իտի։ Պուրալարընը տուշիւնիւնիւզ տէ, պիր զէման պիր Թագըմ նէչէսի տէլիգանըլըյար իլէ էմմիշ իմմիշ էյլէնմիշ օլան Շէյթան Բարչասընըն հալինէ աճըյընըզ։ Տէօրթ քէօշէ պէօյլէ պիր ավլուտա հէր կիւն եալընըզ տօլաշան վէ ատէթէմի պիր ճինայէթ իչլէյէճէք տէրէճէտէ պիր ճինայէթ իյճատ օլան զաւալլը Րիչար Մարվօտըն հալինի կէօզէլիւնիզ քէօնիւնէ կէթիրինիզ։ Պէօյլէ պիր ճինայէթ ուզրամըշ տա տիկէր պուտալարըն քէօմիւնէ

գատտ իտէր գօրգուսըզլա, պիչարէյի քիմսէնին եանընա եանաշտըրմազլար իտի։ Գօլայընա պիթմէզ Թիւքէնմէզ վէ կէչմէզ օլան չու սէքիզ սէնէ զարֆընտա ավլուտա գաչ Թաշ պուլունտուղընը վէ պու Թաշլարըն հէր պիրինին գաչ եարըգ վէ գաչ չաթլագը օլտուղընը պիրէր պիրէր սայմըշ իտի։ Ֆիրէճ իլէ պատանալանմըշ օլան տուվարա վուրան քէօլկէլէրին չէքիլէրինի եօքլէնմիշ վէ պու չէքիլէրէ կէօրէ սաաթ գաչ օլտուղընը թախմին իթմիշ իտի։ Եազըն ագշամ իւսթիւ պիր մուսալլէն վազիֆէսի գըրթարըն գուլլանըլըրտը, գըշըն տէ ավլունըն Թաշլարը իւսթիւնտէ ագօ իթ...գլըմըշ օլուր իտի։ Պիր գարչըլըղը չուլ չօվ...

[Փակագծից անվստահ՝ երկրորդ սյունակի վերջին տողերը] տախի այնը քէօլկէլէրին չէքիլինտէն, հէնուզ չաֆագ աթմըշ օլտուղընը անլար վէ պիր եօմէսին Թէպլամուլ իթմէսինի պէքլէյէրտի։ Պու զալը քէօլկէլէրին կէօզլէրի կէօզէ գալըրըր, վէ... պուտալարըն քէօլկէլէրինտէն չէքիլինտէն թաշլարըն ... պիլիրտի։ Գայը պէօյլէ իմիշ, ... Թիմարխանէնին պուգաճընը մէրգէզէ...

Պու Թիմարխանէտէ ուսուլ վէ ատէթ իմթիհան տէ չունքի, վէ ուսուլ վէ ատէթ իլէ մէզքիւրէ Թէվֆիգէն ... 35 նամէրօյու օ... մուզիրը, օնտան ... Րիչար Մարվօտ հագգընտա Թիմարխանէտէ ճէրյան իտէն րիվայէթ նազարէն, մէյլի իլէ միւթէթէ...

սապանլարը գահվալթըտան էվվէլ գարչըլըընա չըգանը, պիր էսէրը ճիննէթ օլարագ գաթըլ ու թէլէֆ իթմէյէճէք պիր օլտուղը ճիհէթլէ, մէրգումը բէք չէտիտ պիր նէզարէթ թաճթընտա թութուլմագտա իտի։ Պէքճիլէր հէր նէ գատար չալըշըն մէրգումը եանալմագտան գօրգմագտա իտի իսէլէր տէ, պուլունտուղը տանըն գաբուսըն իւսթ թարաֆընտա աչըլմըշ օլան պէյզի տէլիքտէն մէրգումը սէյր իթմէքլէ միւթէլէզզիզ օլուրլար կիպի. Թիմարխանէյի կէօրմէյէ կէլէն վէ պիլխասսա Րիչար Մարվօտ կիպի տէհշէթլի պիր գաթիլի կէօրմէք արզու իտէն զիյարէթճիլէր տէ օ տէլիքտէն կէօզթէրիլիր վէ պու սայէտէ թուրա սըրրա պախշիշ տախի չըգարըլըր իտի։ Թիմարխանէտէ պուլընան տիվանէլէր պիլէ Րիչար Մարվօտ կիպի պիր արզաթայա մալիք օլտուղլարընը խայէր ալմըշլար իտի։

Հաթթա քէնտիսինի պիթիւն Օգիանօսլարըն հիւքիւմտարը ատտ իտէն պիր պուտալա կէօյա քէնտի բօլիս նազըրընտան ալմըշ օլտուղը պիր Թէլէկրաֆտա, Թիմարխանէտէ զըրմըզը սաչլը պիր մէճնունըն պուլընտուղընը խապէր վէրմիշ օլտուղընտան, մէրգումըն հագգատէն սաչլարընըն զըրմըզը օլմա օլմատըղընը անլամագ իչին Րիչար Մարվօտը կէօրմէք իսթէմէքտէ, վէ ալտըղը Թէլէկրաֆ եանլըշ չըգտըղը հալտէ բօլիս նազըրընը ազլ վէ Թարտ իտէճէկինի սէօյլէմէքտէ իտի։

Ցիվանէլէրին իչինտէ պիրիսի տահա վար իտի քի, պունըն տա կէօյա Լօրտալար գամարասընտա պիր մուհաքէմէսի վար իմիշ։ Սէթրէսինին տիւյմէսինէ Թագըլըշ օլտըղը գալէմ իլէ հէր կիւն պիր եազըր պօզար Թաշ իւզէրինէ մէզքիւր մուհաքէմէյէ տայր պիր Թագըմ չէյլէր եազար տուրուր վէ գալէմի տիւշ գըրըշտըրմագ իչին տախի գուլլանըր իտի։ Պու Թաշը Թէլէկրաֆիլա Լօրտլար գամարասընա կէօնտէրիլմէք իւզրէ պէքճիլէրտէն պիրինէ Թէսլիմ իտէր, վէ եարըմ սաաթ սօնրա Թաշըն իւզէրի սիլինիպ Թէքրար մէրգում տիվանէյէ Թէսլիմ իտիլիր իտի։ Պու մէճնունըն իսէ կէօյա պիրիսի քէնտինէ գարչըլըգտըն Լօրտա սօրլէյթէքեանըն պիրինին եէտինճի գարըսընըն իւչինճի զօղլուզա էվլէնմիչ օլան ամուճազատէսի օլտուղընը սէօյլէտիրի, վէ պու գատար եագըն սօն ագրապաճըն պիրիպիրիյէ էվլէնմէքէ ճարիզ օլմատըղըլա, պու թէրճէմէ նամէչրու պիր իգաթավաճան հասըլ օլան Րիչար Մարվօտըն հէր հալտէ պիր քէրրէ կէօրմէք արզուսընտա պուլունտուղընը սէօյլէր տուրուր իտի։

(Բիթ-ի)

հրդեհաց, կէս-իպ տէօնէնիերտէն պիր գաչը եարալանմը տրը։

Սիչիլիա առասպնտա Գաթանա գասապասընտա Միրապէլա նամ գասապատա տախի գէյդէյտէն քիլիսէ երգըլըգ, երգընթը ալթընտա պիր խայլի քէսան գալմըշ տրը։

Ճուսմա երթէսի կիւնիւ Լիվոռնտա 2 տէֆա գէյդէյ վուգաս պուլմըշ իսէ տէ, խասարաթ օլմամըշ տրը։

ՎԷԼՕՍԻՊԷՏՃԻԼԷՐ

Բարիզտէ վէլօսիբէտ իլէ կէզմէյտէ մախասս պիր նիգամամէ յայնհասը Թանգիմնէ մէմուր գօմիսին՝ պիր թագըմ եէնի եէնի ուսուլ ու թէրթիպլէրի հավի պիր լայիհա գայէմէ ամրշ տրը։ Պու ուսուլ ու թէրթիպլէրտէն պիլիասասա իքիսի՝ էն գիյաստէ էհալիյէ թէալիգ իմմէքտէ օլուպ, չէօյրէ քի, պիրինճի թէրթիպ մուճիպինճէ, վէօսիբէտլէր՝ պէնեարարընտա խանէ վէ իգամէթկեահ պուլընմայանպ եոյ վէ եա սօգագարարն եայա գալարերրմը իւզերինտէն վէ եան եօլտան կիմմէյէ մէզեուն տրրար։ Մամանիֆի պէյանէ հաճէթ օլմատը իւզրէ, պէյէտիյէ խաբէսի՝ ինչպու մէզեունիյէթի տայմա մէն լտէպիլիր, վէ պու մէմուրիյէթի իլան ու իմթաբ իմմէք իչիւն սրֆ եայա եօշեուարընա միւնհասրը օյան եօլարընտն պայշնա պիրեր բլագա թաալիգ էյլեր։

Քեզալիգ վէլօսիբէտճիլէր՝ եօշույա բասթ կէլտիքլէրինտէ վէ գըլրատա պուճագտա պուլընան իգամէթկեահկար գուրպինտէ վէլօսիչէյտերինի ահէսթէ եիրիւտէճքէր տիր քի, պու խուսուս վէլօսիբէտ մերազլրարընա բէք տէ ուսյամայանագ վէ անլերէ խոշ կէօրիւնմէյէճէք տիր։

Իքինճի ուսուլ ու թէրթիպ բէք գիյասէ իմիրազաթը մուճիպ օլույր։ Ինչպու ուսուլէ թէվգիգա, պունտան պէօյլէ վէլօսիբէտ հէր քիմ բաքիպ օլուր իսէ, թրամվայ արապաճբընը կիպի քէնտիսինտէ պիր տէ պօրու պուլընանագ վէ լայրմ կէլտիքճէ չալանագ տրը։ Պօրու ասէլթի չիմտի հէման հէր եէրտէն գաշգմըշ, վէ անընն եէրինտէ պիր նէվի չան գուլանըլմադա պայլմըշ տրը։

ԷՆԻՆԷՃԷՀԻՏԷ ԲԱՆՃԱՐ ՇԷՔԷՐԻ

Խարիզիէ նէզարէթինէ Թըրնալասա մուգիմ Օսմանը չէհպէնտէրի Թարաֆընտան թագտիմ օլընան պիր բաբօրթօտա աթուֆ. Խրիսթաքի էֆ. հազրէթէրինին Թանթը Թասարրուֆընտա պուլընան Լազարինա նամ չիֆթլիքտէ ինչա օլընըպ կէչէն զեյտունտերին 26ընտա բէսը ֆիչասը իճրա իտիլէն չէքէր ֆապրիգասընա տաիր Թաֆսիլաթ իթա օլընմը, վէ Թիճարէթ վէ Նէֆիա Նէզարէթինտէն Տէրսասաէթ Թիճարէթ վէ Զբրաաթ վէ Սէհայի Օտասընա Թէպլիղ պուլրըլան մէզքիւր բաբօրթօտան ամիտէքի ֆըզրալար նագլ օլընմը տրը։

Շիմտիյէ գատար բանճար զբրաաթը մէճհուլ օյան պիր մէմէքէթտէ պիր շէքէր ֆապրիգասը ինչասը Թէհլիքէտէն խալի տէյիլ իսէ տէ, եէնիչէհիրտէ էքսերիսի իչէնմէմիշ պիր չօգ արագիյէ միԹէասրրզի օյան միւշարէլէյհ Խրիսթաքի էֆ. հ-զրէթլէրի՝ մէմէքէթինը զբրաաթը ումումիյէսինի Թէրագը իմիտրմէք սբզուսըյլա, վէ պիրինճի սենէլերտէ էբէյիճէ ֆէտասքէրլըգլը իսԹիյարըյլա 5 սենէ Թէճրիպատէն ասրա, մուճիպը մէմունիյէթ նէԹիճէլերը իսԹիհսալինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տրը։ Ֆիլհագիգա պու սենէ գուրագլըգ տէվամ իմտիկինտէն, մահսուլ կիւզել եէթիշմէմիշ իսէ տէ, իգլիմին տիկեր ֆախտէլերի նազարը տիգգաթա ալընը վէ արագի սուրէթը մունթազամէտ սուլանը իսէ պատէմա պու Թէհլիքէտէն գօրգումագ։

Թաֆսիլաթը մէգքիրէտէն անլաշըլըգընա կէօրէ, ինչա օլընան ֆապրիգանըն մագհարը մուվաֆֆագըյէթ օյմասը միւնհասրրէն բանճար զբրաաթընա միԹէվագգրի տրը։ Բանճար զբրաաթը իտալ օլընան մէմիլքին ումումընտա պիր Թաատիլաթ, վէ հուպուլաթ մահուուլընա հրսա օլընանագ տէրէճէտ պիր Թէզայիւա կէօրիւլմիւշ տիր։ Պու զբրաաթ քիւլլիէթի կիւպրէ վէ սաիրէ իսԹիմալինտէն տօպայը տինէնտիրիլմէսինէ իհԹիյաճ պրագմագ քի, եէնիչէհիր կիպի էքսէր մէմիլքտէ արագի՝ 2-3 սէնէտէ պիր քերրէ էքիլիր։

Պու ուսուլ զբրաաթը՝ աթիտէ գիբի օլընանագ պէօյիւք պիր ֆախտէպի վէր տրը, չէօյրէ քի։

Բանճար զբրաաթը արագիյի խալամ խտեր, չիւնքի բանճար գէրի իչիւն արագինին դայէթ տէրին սիբիրլմէսի վէ օթլարրն տախի թէմիգլէնմէսի իգթիգա իտեր։ Պու սուրէթլէ մուամիլէտէն եալընըզ բանճար միսԹէքիտ օրմայրը, երԹէսի սէնէ էքիլէն հուպուլաթ տախի միսԹէքիտ օրմագտա տրը։ Պու սուրէթ իսէ՝ Թրհայա իչիւն ֆէվգէլատէ ֆախտէլի տիր։ չիւնքի պու ասյէտէ պուզտայ մահսուլընընն իքի միսլի օրմասը տախի մէմուլ տրը։

Լիերէք սենասաթ վէ կերէք Թիճարէթ նօգԹախ նազարրյա, իչպու ֆապրիգանընն ֆախտէսինէ կէլինճէ, պու ֆապրիգանընն մէմլէքէթ իչիւն պիր մենպար սերվէթ օյանագը գապիր ինքեար տէմիլ տիր։

Ինչպու ֆապրիգանընն իմալ իտեճէկի ուճուզ վէ այէա չէքերին՝ մէմիլքը սաիրէ չէքերլերինին մէմլէքէթէ տուխունինէ միմանասաթ իտեճէկի Թախմին իսիրմէքտէ, վէ պու պապատ լազըմ կէլէն Թէտապիրին իհԹիխազ օլընանալը չիւպհէտէն պէրի պուլընմագտա տրը։

Պունլարտան պիրինճիսի ամէլէ եէվմիյէսինին ուճուզ օյմասը, վէ իսալաթի բէսինճէն տօլայը եերլի չէքերի իլէ եճնէպի չէքերի պէյներնտէ երէյիճէ ֆարգ պուլընմասը տրը։

Հիւքիւմէթին հէնուզ գուհուր իմմէքտէ օյան իչպու սենասաթընը Թերագգը իմմէսի իչիւն՝ մէմիլքը սաիրէտէ օյտրը կիպի, բիսմը մէզքիւր բէք չօգ զման ախզ իմմէկէ տեվամ իտեճէկի Թապիի տիր։ Եալընրզ մէզքիւր ֆապրիգանընն իչէսիլմէսի իչիւն լիւզում օյան օտուն վէ քեօմիւր պիր մըգտար պահալը օյանագ տրը։

Նիհայէթ իչպու միւէսսասաթ՝ալթուն վէ կիւմիւչն մէմլիքը սաիրէյէ կիմմէտինէ պիր տերէճէյէ գատար միմանասաթ իտեճէք տիր։ Բանճարընն բօսասը զրաաթ վէ հայվան եէթիչտիրիլմէսինէ տախի ֆէվգէլատէ խըտմէթ էյլեյէճէք, վէ Թագթիրխանէ (գտարան) տախի չէքեր իմալինտէն հուսուլէ կէլէն Դէրը գուլանագ տրը։

Խուլասա, իչպու եէնի սենասաթտան տօլայը խազինէի տէվլէթ միւսթէֆիտ օյանագ, վէ էնէպի չէքերլերինին իտալասաթ բէսմինտէն վուգու պուլան գայիաթընը, հայվանաթըն մէէզայիւա իտէն մըգտարընտան, վէ չիմտիյէ գատար իչլենմէմիշ օյան արագինին էքիմէսինտէն պօլպոլ գաբաթապիլեճէք տիր։

ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐ ՅԵԳԻՊՏՈՍ

Եգիպտոսի մէջ Հայ արուեստագէտ մը՝ Էլլոռ՝ ըսուած անուշեղէնն շատ ճարտարօրէն կը պատրաստէր։ Սոյն անուշեղէնն Խարբերդցի Հայ մը ի Պոլիս առաջին անգամ բերած ու ի վաճառ հանած է։

* * *

1878ին, Գահիրէի Դանթարա փողոցը Հայոց եկեղեցւոյն դէմը գործարան մը բացած էր, Իսկիւտարցի Վարդանեան Խաչիկ աղան, եւ տաքնոցական տեսակ տեսակ ըմպելիներ պատրաստելով, «Հիւանդի դեղ է» կըսէր ու մեծաքանակ կ'սպառէր։

Վարդանեանի խաղողէ եւ ելակէ պատրաստած օղիները՝ ախորժակ բանալու եւ ստամոքսը շինելու կը ծառայէր, եւ «Ակի փաշա» յորջորջուած Քիոսեան անուշահամ ըմպելին կը յիշեցնէր, որուն քաջը՝ նոյն իսկ Քիոսի մէջ 3 մէճիտի կը ծախուէր։

Խաչիկ աղան՝ գինեշինութեան մէջ ալ մասնագէտ էր, եւ Պոլսոյ «Դարա Զավուշ», «Հօրա», «Հաճիօղլու» եւ «Քէչի Մէմէտ» ըսուած խաղողներէն սեւ գինիներ պատրաստելէ զատ, «Միսքէթ Զավուշ», «Դարա Զավուշ» եւ «Նուրիկեար» կոչուած խաղողներէն ալ համեղ, տոհոլ եւ մինակամայն կազդուրիչ սպիտակ գինիներ կը շինէր, բոլորովին զերծ՝ ալքոլական խարդախութիւններէն։

* * *

Այնպարէի իմամատուններն՝ մետաղները նմանցուցած են մարդային այլ եւ այլ դասակարգի անձնաւորութեանց ինչպէս, գոնաքը՝ կնոջ, ոսկին՝ հարստութեան, արծաթը՝ վաճառականութեան, նոյնպէս գլինձն՝ արուեստաւորի եւ երկաթն՝ գործաւորաց։

Եւ իրա՛ւ է, ամէն տեղ եւ ամէն ազգաց մէջ, գործաւորաց դաս ըսելով, ընդհանրապէս՝ մեքենագործներն եւ երկաթագործները կը հասկնանք, որոնք առվորաբար կապոյտ եւ ճերմակ հագուստ կը հագնին։

Մեքենագործին համար՝ կապոյտ շապիկը եւ կապոյտ տափատը, ինչպէս եւ երկաթագործին համար՝ ճերմակ շապիկն ու ճերմակ տափատը՝ տեսակ մը քնական համազգեստ նիշատուած են։

Թողումք այս կէտը։

Երկաթագործութեան մէջ Հայ արուեստագէտներ ամէն դարու մէջ ունեցած ենք։

18րդ. դարուն մէջ՝ Զիրինկիր—պաշի Ռափայէլ մը կը յիշուի, որ փողերանոցը կը բանի եղեր, եւ հին սահմաններու վրայ արձանագրուած անունը՝ տակաւին անջինջ կը մնայ։

Ռափայէլին թոռն է՝ Ուզուն—Յակոբ, կամ, ըստ Տէրոյենցի, Զիրինկիր—պաշի մահաբեր Յակոբ, եւ որդիքը՝ Յովհաննէս եւ Կարապետ, որ առաջին անգամ Էջմ-ի շինողներն եղած են ի Պոլիս։

Մեր տղայութեան տարին ալ, Թոքգաբուցի Զիթճեան տէմիրճի ուստա հաճի Ալիքսան մը կար, որդի՝ Վանցի չիթճի Աւետիսի։ Այս օժտեալ արուեստագէտը՝ երբեմն Զէյթին-Պուրնուի գործարանը բանած է, յետոյ՝ Կայսերական փողերանոցը մտած է օրականով, եւ ապա ի Վանիքէոյ կառաչնութեան հետեւած։

Հաճի Ալիքսանի ձեռնասուններէն էր՝ Թէքիրտաղցի Մաճառեան ուստա Պօղոս, որ Կիրիալի-Մուսթաֆա փաշային Ուն-Խափանի աղօրիքը մեքենագործ կարգուած էր 30 տարիներ առաջ։

Ուստա Պօղոս՝ այս գործէն չի գոհանալով, ի Թէքիրտաղ, Ս. Խաչին թաղը՝ աղօրիք մը շինելու ձեռնարկեց ընկերովին, բայց չիյաջողելով տիպուտեցաւ յեզգասա երթալ նախկին Խիվ Սարա փաշայի օրով, եւ ի Գահիրէ Մանսուր փաշայի փողոցը՝ պարզ երկաթագործի խանութ մը բացաւ։

Ուստա Պօղոս՝ մինչեւ վերջը այդ խանութը մնաց։

Սակայն ուստա Պօղոսին աղայքը՝ մի եւ նոյն արհեստին մէջ կատարելագործուելով, չուզեցին իրենց հօրը պատանդականութեանը հետեւիլ, այլ ուստա Պօղոսի մահուանէն ետքը, քանի մը տարիներ ալ շարունակելով նոյն խանութին մէջ, գործերին ընդարձակեցին հետզհետէ, եւ տեղական յանձնարարութիւնները գոհացնելու համար՝ իրենց գործատեղին տիպուտեցան փոխադրել՝ Զուլաքի փողոցը, եւ հոն ընդարձակ գործարան մը հատատել՝ երկաթեղինաց ամէն տեսակ գործեր պատրաստելու համար։

Մաճառեան մեծ եղբայրները՝ Յարութիւն եւ Յովհաննէս, տեսակ մը ճարտարապետ—երկաթագործներ էին, որոնք մէկ գործարանի մէջ ընկերովի կը գործէին 1878ին։ Բայց յետոյ՝ երկու եղբայրները իրենց մէջ չի համաձայնելով, զէմ առ զէմ զատ զատ գործարաններ բացած, եւ իրարու հետ մրցակից եղած են։

Առանք ամէն տեսակ երկաթէ գործիքներ եւ մեքենայներ բերել տալով Եւրոպայէն, գործարաններին հարստացուցած են։

Տեղւոյն մեծամեծ հաստատութեանց ու ապարանքներու մեծ դուռները, երկաթաչէն գմբէթները, այլ եւ այլ երկաթեղէն հսկայ ու ճարտարարուեստ ձեռագործներն ու արտադրութիւններն, գործարաններու համար ջրաշմագի շոգեշարժ մեքենաներ, երկաթեղէն զանազան առարկաներ, նրբարուեստ կղպանքներ, երկրագործութեան բազմատեսակ եւ նորագոյն գործիներ, ամէն տեսակ խարտոցներ, եկեղեցւոյ զանգակներ, կառքի կազմածներ, պողպատեայ ու երկաթեայ թելեր, մէկ խօսքով երկաթեղէն ամէն տեսակ նիւթեր մեքենագէտ Մաճառեան-եղբարց՝ քոյր-գործարաններէն ելած են ու կելնեն։

Յարութիւն եւ Յովհաննէս մեռած էին վերջերս, եւ իրենց գործարանները կը շարունակէին, կրտսեր երկու եղբայրները, Մաճառեան Նեբսէս եւ Վարդան հարազատները։

Ուրիշ համարուեստ մ'ալ, Բերայի Զիրինկիր ուստա Յովհաննէսն, ի Գահիրէ Դալէ-Եոլու փողոցը՝ խանութ բացած կաշեգործ է։

* * *

1878ի ծանօթ արուեստագէտներէն էր Խոմպէնի Պիլպիլեան Սարգիս աղան, որ յետոյ Գանդրիա, ի Գահիրէ եւ ի Թանթա խանութներ բացած կաշեգործ է։

Թոմպէնի արհեստաւորք՝ մեծ մասամբ արդէն Հայ էին, եւ Մէրճան շուկային մօտ կարգաւ 130ի չափ խանութներ կը համարուէին։ Այժմ քանի մը հատ միայն մնացած են հոս։

Իսկ Պիլպիլեան՝ չբաւականանալով իր արուեստով, այս անգամ պանդոկապետութեան վերածած էր իր գործը։

* * *

Հին ատենը ժամագործի վարպետ հրաւիրելու համար՝ թեկնածուն պէտք էր որ զայլ մը դէպ ըսուած ժամացոյց չիներ իր ձեռքը։

Առաջին չինածովը խանգ կիկնէր, երկրորդ չինածովը՝ վարպետ, որ առ նուազը, 5—6 տարիներու կը կարօտէր։

Սակայն այժմու ժամագործները՝ մեծաւ մասամբ ծախող են, քան չինող։

Վարպետ ժամագործներէն՝ գրեթէ 8-10 հատ մնացած է Պոլսոյ մէջ։

Այս վերջին դասակարգին կը վերաբերէր ժամագործ Գարրիէլ աղա Գրիգորեան, որ Գահիրէի Առաջնորդարանի գործոց եւ Վարչութեան մէջ Առնապետութեան պաշտօն վարած եւ բարի համբաւ մը ձգելով՝ մեռած է։

Իսկ յաղեքսանդրիա գտնուող Հայ ժամագործն, իր արուեստապետութեան հետ, Նաեւ Հայ. Եկեղեցւոյ գեղեցիկ ձայն սոխակ մ'է, բառին բովանդակ նշանակութեամբը։

* * *

Դերձակութեան մէջ ալ համբաւ շինած են մերայինք։

1667ին, Թէրզի—պաշի Հաճի-Սէֆերի անունը՝ հին ձեռագիր կոնդակներու մէջ կարդացած եմ։

Դեռ 50 տարիներ առաջ, Թէրզանէի Թէրզի—պաշին՝ Հայ արուեստագէտ մ'էր, Սամանճեան Ստեփան աղան։

Իսկ Գահիրէի մէջ՝ 1878ին երկու դերձակներ տեսայ։ Զաւեան Գարբիէլ աղան եւ Թէրզի Մէլքոն աղան։ Առաջինը՝ ալաֆրանկա դերձակութեան մէջ՝ իր համբաւը շինած էր, իսկ երկրորդը՝ ալաթուրքա դերձակութեան մէջ։

* * *

Երբեմն երեւելի բարոյ շինողներ էին Սամաթեացի բարեգործի Գէորգ, եւ Ֆէլասին եղբայրը՝ ուստա Սեպուհը։

Նշանաւոր կօշկակարներու համբաւունին Պոլսոյ մէջ՝ Մէրճանճեան Ստեփան եւ հաճի Յակոբ աղաները ու Խասգիւղցի Ճիրմէճեան Սուքիասը։

Հապա՞ւ ոչ թողումք մէսթճի հաճի Կարապետ Մազըմեանը, որոյ ձեռագործներն Մազըմ-էյլի կը կոչուէին, եւ որ ամիրայներուն յատկացեալ կօշկարան էր։

Ասոր խանութը կամ գործատունը՝ Պոլիս, Մէսթճի խանը՝ երկու սենեակներ են եղած։

Իսկ ի Գահիրէ՝ վերջին անգամ հաստատուած գաղ, ճիշտ վերոյիշեալ վարպետներուն ամէն կերպիւ հետեւող մը Մեսրոպ աղա Միրզեքչէպճեան, որ երկար տարի՝ տասնապատներու մէջ արաչխատած լինելով՝ թերեւս ծանօթ է տարանտարաց։

Միրզեքչէպճեան՝ քանի մը տարիներ ի վեր Եգիպտոսի մէջ կօշկակարութեամբ կզբաղի։

Իր արուեստին մէջ ունեցած բնածին ճարտարութեամբ, Եւրոպական ճարտարուեստ կօշկակարներու գործոց յարեւնմանն շինելու կարող եղած է. այնպէս որ Եգիպտացի բարձրատիճան անձնաւորութեանց կանանոցներուն կօշիկները կը պատրաստէ գեղակերտ ճաշակով եւ մեծ յաջողութեամբ, եւ իրեն գործատեղին է Պաղէլլուզ։

* * *

Անցեալ տարուան ուղեւորութեանս մէջ՝ գտայ նաեւ ի Գահիրէ, մեզ ծանօթ արուեստագէտ պատուակուր եւ բամպակաւոր ծիրատիզի հեղինակ՝ Աշճեան Նշան աղան ալ (եղբայրը գլուխճառ Աշճեան Յովհան էֆէնտիի) ի Գահիրէ՝ Մուհամմէտ-Ալիփողոցը հաստատուած էր։

Երբ ձեռագործի արուեստները կը յիշենք, պէտք չէ մոռնալ նաեւ ազատական կամ մաքի արուեստներն ալ։

Հայ Հռովմէական ներսուն եկեղեցականներէն Հայր Դաւթեան, Եգիպտական ոստանին մէջ ուսեալ կրօնական մը լինելով հանդերձ, օժտեալ իրաւագէտ մը ըլլալուն փայլուն համբաւը կը վայելէ ամէն դասակարգի մէջ։

Տեղական վկայեալ վաստակաւորներէն լսած եմ թէ՝ Հայր Դաւթեան, իրաւագիտութեան վարդապետ մ'է բառին ընդարձակ կիրառութեամբը, եւ համազգային օրինաց նկատմամբ ունեցած ներկուտ հմտութեանցը համար՝ իրաւամբ ըսուած է իրեն համար թէ, «եկեղեցւոյ վարդապետ ըլլալէ աւելի՝ իրաւագիտութեան վարդապետ մ'է, իր անվիճելի արժանեօքը եւ բազմակողմանի հմտութեամբը։»

Եւ արդարեւ Հայր Դաւթեան երկար տարիներ միաքը չատ յոգնեցուցած ու քրանցուցած է Յուսթինիանոսի օրէնքին եւ Հռովմական Բանաէքիներուն խորուսումնասիրութեանցը համար։

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(Շարունակելի)

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հոգաբարձութիւնս պարտ անձին կը համարի յայտնել թէ ի նպաստ հաստատութեանս, ազնուափայլ Տիկին Բէմպէ Մ. Թրէնկեան՝ բարեհաճած է նուիրել տասն Օսմ. ոսկի վասն հացագնի։

Առ այս կը փութամք մեր չնորհակալիքն հրապարակաւ արտայայտել յիշեալ ազնուափայլ Տիկնոջ սոյն գործին համար։

* * *

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը հրատարակէ մարտ 7—13 ի նպաստ հաստատութեանս եղած նուէրները,

Բարեգութ Տեարք,

Բարեզ էֆ. Ղազարոսեան սօպաճի 1583, Շահինեան եղբարք Առարազարցի 120, Հայ Աւետարանական երիտասարդաց կողմանէ 108, Նազարէթ էֆ. Փիլաւեան 108, Իսրայէլ էֆ. Հայկազն 50, մի քանի բարեսէր ազգայինք ձեռամբ Մանուկ էֆ. Արզրեանի 47, բարեսէր մն 40, Գէորգ էֆ. Տօնէլեան 10 ղ.

Գումար 2065 ղ. ընթացիկ դրամ

Մաղէլ հանդիսի խմբագրապետ Արշակ էֆ. Զօպանեան հաճած է նուիրել՝

1 օրինակ Մաղէլ հանդէս Հիւանդանոցի,

1 օրինակ Մաղէլ հանդէս Որբանոցի։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ազգ. Հիւանդանոցի Ատենադպիր

Վ. Ատենադպիր Ատենապետ

Գրիգոր Ս. Էլէրեան Մանուկ Ս. Արզրեան

Կ. Պոլիս 14 մարտ 1895

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Լիբանանտա ինչա օլունանագ թրամվայ խաթթը հագգընտաքի լայինա՝ Նաֆիա նէգարէթի թարաֆընտան թէտագիգ օլընմագտա պուլընմըշ տրը։

—Գրը չէհրի խալլարը իչիւն գուլարնրան խամ վէ գալպ պօյալարրն չէտինտէն մէնիյէ, պու միսիլու խամ պօյալը օլարագ կերէք էվվելճէ տօգունըմշ, վէ կերէք չիմտի տէթիկեահկարտա պուլընմըշ օյան խալլարրն ալֆիթէրէ գայտ օլընրպ պունլարա պէլէհիյէ ճանիպինտէն «խամ» տամկասը վուրըլմասը, վէ պատէմա օրաճա խալլարրն պէհէմեհալ խաս վէ կէօք պօյա իլէ տօգուլմասրրլմասը մէճասուրիյէթ թահթրնա ալընտրը էվվելճէ եաղրլմշ օյուպ, պու քերրէ իշիտիրկինէ կէօրե, յու գարարրն սէմէրէսի օյարագ օ միսիլու խամ պօյալը տօգուլմալար 100տէ 5 բատաէսինէ էնմիշ, վէ խամ պօյալարրն իսԹիմալի՝ քիւլիյէն օրթատան գալարրրլմագ իւզրէ չարշըլարա իլանանմէ եարշըտրրլմշ, վէ քէյֆիյէթ տէլլալ վէ մուխթարլար մարիֆէթիյէ էհալիյէ թէէքիտէն թէՖՏիմ իտիրմիշ տիր։

—Եօզղատ ստանճաղընա թապի Ագ Տաղ Մատէնի գագասը Զբրաթի Պանգասը սանտրըղընը սերմայէսի քեաֆի օլմասրրընտան, էնգարէ վիլայէթինտէն վագը օյան իչար իւզերինէ մէգքիւր սանտրղա 40000 ղ. իգլալ իտիրմիշ տիր։

—Իրան հուտուտընտա վագը Գարապաղատա պիր թագըմ աթը հայտուտլարրն պիր խայլի քէօյերի պասրպ դասպ ու զարէթէ ճիրաթի էյլեսիքլերի՝ Դրրմատան Մաղամ կազէթասրնա եաղրլըյօր։

—Դրպրը միւհագաթրնտան պիր քէօյտէ պիր խրիսթիյան՝ տիկեր 20 եաղընտա պիր խրիսթիյան տէլիգանլըսընը պալթա իլէ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—Պահրը Սէֆիա սուլարընտա քէչմուկիւզար իտէն ինկիլիզ հարպ սէֆինէլերինտէն պիր ֆիլո՝ կիրիա ատասրնրն Սուտա լիմանընա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—Իզմիրտէ Գարաթաչ ճիվարընտա պալրգ ճրլար պու քերրէ 150 օգգալրգ պիր գըլըճ պալրգը թուԹմուշ օյտրգլարընտան, մահալը մէգքիւրտէ պիր իթալիան թիճարէթ էվի՝ մէգքիւր մէֆրէթ պալրգը սաղ սաղ սաթրն ալմշ տրը։

—Մաղնիսատան եաղրլարդընա կէօրէ, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ չէհրը մէգքիւր միԹէպէրանընտան Մըսրրը իպարահիմ էֆ. ճամիտէն չրգտարդը սրբատա մէճհուլ պիրիսի թարաֆընտան գալթլ ու թէլէֆ իտիրմիշ տիր։

—Բանայօթ նամընտա սապրգալը պիրիսինին՝ Պէյօղլուտտա Թաթավատա պիր խանէտէ կիդէնտիկի Զաթիյէ նէգարէթինճէ խապէր ալընարագ, մերգումըն տերտեսթի իչիւն նէգարէթը միւշարէ։

Ս. ԳԱՅԻ ՎԱՆՔԻ

Ս. ԳԱՅԻ ՎԱՆՔԻ

Ս. ԳԱՅԻ ՎԱՆՔԻ

ՊԱՆԳԱ ԷՎԻ
Գ. Փ. ԶՕՐՈՒՐԵԱՆ
9 Գալաթա Գոմիսիոն խանընըն
Տօգուզունճու 9.

Մէզքիւր պանգա էվինտէ պօրսա վէ սարրաֆիյէ մուամէլաթը սուրէթը մաթլուպէտէ իճրա օլընըր վէ մուսատտագ չըմէնտօֆէր բրոմէսլէրի վէ վարագաի սահիհէ սաթըլըր։

Բէգ ճիւզի պիր սգօնթօ իլէ գուբօն պէտէլլէրի թէնտիյէ օլընըր։

Իքրամիյէլի հէր նէվի թահվիլաթ ալընըր սաթըլըր, վէ հէր նէվի իքրամիյէլի թահվիլաթըն քէշիտէ օլընան իւք գուրաալընտան թա սօն գուրասընա գատար խապէթ իտէն նումէրօլարըն բէտմի ճէտվէլլէրի կէօզտէն կէչիրիլիպ իքրամիյէլէր թէտգիգ օլընըր։

Սաթըն ալընան թահվիլաթըն նումէրօլարը ալըճըա պիր տէֆթէրէ գայտ օլընըպ, մուհիմմ քեարլար՝ տէրհալ մուշթէրիյէ խապէր վէրիլիր։

Թաշրալարտան վագը օլան սիփարիշաթ սէրիան վէ մաթլուպ սուրէթտէ իճրա օլընըր. չու գատար վար քի, պէտէլի վէ խաւսօ թահվիլաթ պիրլիքտէ իրսալ օլընմալը տըր։

Թալէպ օլընան մալումաթըն ճէվապը իչիւն բօսթա ուճրէթի՝ մէքթուպլա պէրապէր կէօնտէրիլմէլի տիր։

Գալաթատա Գոմիսիոն խանընըն գարշըսընտա 9 նումէրօյը մաղազատա
Գ. Փ. ԶՕՐՈՒՐԵԱՆ
պանգա էվինէ մուրաճաաթ օլընմալը տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 25 մարտ

Ինկիլ. էսհամը Խսկ. Լիր.	104—43
Օսմ. էսհամը ալըլըր	26—82
» » գարանթը	26—62
» » Սէրի Ա.	64—50
» » » Բ.	47—
» » » Գ.	29—75
Օթօման 1871	100—
Օսմանլը Պանգասը	19—06
Րուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուպ. մուրթթահըտ	104—62
» իմթիյազլը	105—50
Տայիրէի Սանիյէի Մըսըր	104—
Խաւնան 5 % 1879	32—
Թունուզ իսթիգրազը	—
Գալիփար իսթիգրազը	82—53
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—41.20

Բարիզ 25 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	102—87
» » 4½ %	108—
Եէնի Օսմ. էսհամը ալըլըր	27—25
» » » գարանթը	26—97
Մէճտիտէ	
Սէրի Բ.	47—90
» Գ.	30—05
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	143—50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	513—75
« Պանգասը	730—62
Գրէտի Լիօնէ	815—
Գրէտի Ֆօնսիէ	902—50
Գօնթուար տ'Էսգօնթ	607—
Սիւվէյիշ ագսիոնը	3370—
Իթալիա էսհամը	89—10
Մըսըր ֆօնտ. մուրթթահըտէ	528—75
Բաթօռիւթէ Թիւրք	491—25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—28

Վիէննա 24 մարտ

Լօնտրա էվ-ալէսինէ գամպիօ	123—20
Րումէլի չըմէնտօֆէրի ֆր.	79—20
Օսմանլը Րէժի ագսիոնը	251—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տիւն ագչ. գար.	30—01
» » » էն եիւգսէք	30—05
» » » էն աշաղը	30—
Գու. սատըլան աչըլըր գ. ք.	29—38
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	104—
Սէրի Ա.	64—20
» Բ.	47—
» Գ.	32—10
Րումէլի չըմէնտ. աչըլ. գը	144—75
» » էն եիւգսէք	145—25
» » էն աշաղը	144—50
» » աչըլըր	144—25
Աճէլէ ֆօրէր	6—
Րէբօր Գըչ.	50—
Հէվալէիւզ » րէբօր	55—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	11—30
Սթամպօլ Պանգասը	5—12
Օսմանլը Սիկուրթա չիրքէթի	9—
Րէժի ագսիոնը	22—35
Թրամվայ	10—85

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. սան	Ղըչ. Բչ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆօրգը	108—15
Մէթալիք »	96—
Պէշլիք »	102—
Ալթըլըգ »	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—36
Ֆրանսըզ ալթունը	88—18
Բօլ	90—30
Քրէմիշ ալթունը	51—15
Ֆօրփօն գայմէսի	8—38

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	111—5/8
Բարիզ 3 ա. վատէլի	22—65

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(3) Նիզամիյէ Թահրիյէ իտարէսինին 311 սէնէսի մարտ իպթիտասընտան նիսանը նիհայէթինէ գատար 2 այ զարֆընտա վուգու պուլաճագ օլան հասըլաթընտան խալիս չէվրէնտինին պէհէր գըյէի ճէտաիտի 2 բարա 65 սանթիմ, աթի չէվրէնտինին 40 սանթիմ, գարամուղըն 3 բարա, ղավգ վէ սարըթօզ վէ Թօբրագըն 35էր սանթիմ, քիւչիւք Թարաֆ բազմօլինին 9 բարա 75 սանթիմ վէ պէօյիւք Թարաֆ բազմօլինին 10 բարա 25 սանթիմ, ինճէ քէբէյին 9 բարա 25 սանթիմ, գապա քէբէյին 8 բարա 25 սանթիմ, բասըպալըն 8 բարա 75 սանթիմ ֆիյաթլարըա Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, հասըլաթը մէզքիւրէնին զամմը ֆիյաթըա իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* * *

(4) Թարապլուսը Ղարպ ֆըրգասի ասաքերիյէսիյէ Պէնկազիտէ պուլընան ճիւնտէ ճէնապը Շահանէ իչիւն միւպայէա օլունաճագ օլան 10000 քիլէ հընթա իլէ 226000 գըյէ տագիգին իթթասընա Թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* * *

(5) Ծիւնուտը ճէնապը Շահանէ իտարէսի իչիւն նիզամիյէ էրզագ անպարընա 100000 գըյէ չէքէր միւպայէա օլընաճաղընտան, իթթայա Թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* * *

(6) Ծիւնուտը ճէնապը Շահանէ իտարէսի իչիւն նիզամիյէ էրզագ անպարընա 1500 սանտըգտան 2000 սանտըգա գատար կազ միւպայէա օլընաճաղընտան, իթթայա Թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

ԱԼԱ ԲԱԼԷԹ ՏՕՐ
Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Նորատունկեան էվինին ալթընտա 77 նումէրօտա
[illegible]
Ա. ԳԱՐԱՃԱ ՎԷ ԳՈՒՄՊ.
ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ
Ֆրանսըզ-Եունան սէնայիինէ մախսուս ալթուն միտալեա.

Մէզքիւր պէզլիւք մաղազատա պէզլիւք ըզգալագ այնալար, կիւմիւշ գաբլը վէ ըլմա քէնարլը այնալար, ալթուն խալըղըղ գօնսօլը վէ Թավլինիլ այնալար, սիյահ ագաճտան վէ ալթուն խալըղըլըն մասա վէ գօնսօլը այնալար, ժարտինիէր Թագըր օլըրը սագըլը վէ խա հէմ սիյահ վէ հէմ ալթուն ըէնկինտէ լագա իլէ ճիլալանմըշ գօնսօլը այնալար, սիյահ վէ ալթուն ըէնկինտէ այնալը տօլապլար, հէր պէյտա վէ հէր չէքիլտէ սիյահ վէ ալթուն ըէնկինտէ լագա իլէ ճիլալանմըշ չէրչիվէլի պէյզա այնալար, քիւչիւք սիւս մօպիլեալարը, ուֆագ սիւսլիւ այնալար, ըէսիմ իչիւն միւզէյյէն հէր նէվի գօրնիշլէր, էնվաի չէրչիվէլէր, բաս-բարէթալար վէ էմալի էչէալար պուլընըրը կիւպի, օբատա իսթէնիլէն մօպիլեալար ալթուն խալըղըլա խալըղըլանըր, թամիրաթ իճրա իտիլիր, ալըլ պօզուգ էսկի պէնալարա սըրա վէրիլիր վէ հէր ըէնկտէ էն նէֆիս ալթուն վարագլար սաթըլըր։

Մէզքիւր մաղազա՝ զըյէթ էհվէն ֆիյաթլա տուգքեան վէ մաղազա էօնլէրինէ գօնաճագ պէզլիւք այնա ճամլարը ֆիւրուխթ իտէր վէ անլէրի բէգ սուն պիր իւճրէթլէ էէրլէրինէ տախի վազ էյլէր։

ՖԻՅԱԹԼԱՐՃԱ ՐԷԳԱԲԷԹ ՆԱԳԱՊԻԼ ՏԻՐ.

Բէգ չօգ քիմսէլէր՝ ԲԱԼԷԹ Տ'ՕՐ մաղազասընըն պէօյիւգլիւկի վէ մէվգի ու վազիյէթի սէպէպիյլէ մալլարըն եիւգսէգ պիր ֆիյաթտա օլմասը լազըմ կէլէճէկի զաննընտա պուլընըր մօլլար իսէ տէ, պունըն աքսի էսասը եօգ տըր։ ԲԱԼԷԹ Տ'ՕՐ մաղազասընտա պու նէվի մալլարըն ֆիյաթըընտան աշաղը ֆիյաթլա պիրինճի ճինս մալլար պուլաճագլարընը էհալիյէ իլան իթմէյի քէսպը ֆախր իտէրիզ։

Հէր քէս՝ մալլարը իմթիհան իտմէք կիւպի մուայէնէ իտմէ պիւրմէք իչիւն Մ. Գարաճա մաղազասընա սէրպէսթ կիրէպիլիր։

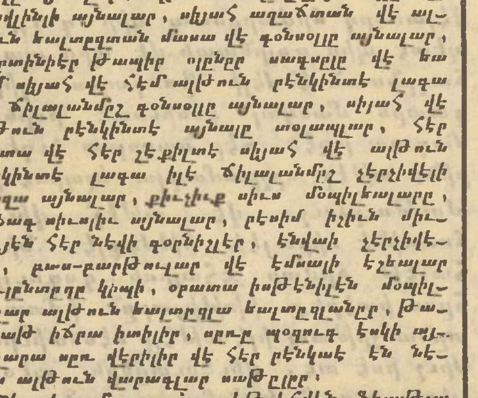

ԷՐՄԷՆԻ ՍԱՃԱԳՃԸ
ԳԱԼԱԹԱ ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ
Նումրօ 74
ԹԷՔԻՐՏԱՂ ՕԹԷԼԻՆԻՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ

Բէբէք, սէտիր, գանարէ վէ սաիրէյէ իգթիզա իտէն մուխթէլիֆ սաչագլար իմալի իչիւն պու տէֆա Եղիա Գալֆաեան էֆէնտի՝ պալէտաէ մուհարրէր տուգքեանը քիւշատ էյլէմիշ տիր։ Իշպու սէնաաթը չիմտիյէ գատար միլլէթիմիզճէն հիչ պիր քիմսէ իճրա իթմէմիչ, վէ պիւրինճի տէֆա օլարագ Եղիա Գալֆաեան էֆէնտի պու իշէ թէշէպպիւս իթմիչ, վէ պու սէնաաթ իսէ՝ քէնտիսինէ բէտէրինտէն ինթիգալ էյլէմիշ օլուպ, մէհարէթի Թաստիգ գըլընմըշ օլտըղընտան, միւրաճաաթ իտէճէք զէվաթը խօշնուտ իտէճէք տիր։ Պու խուսուստա պիրինճի տէֆա օլարագ, միլլէթտէն պիր զաթըն քիւշատ էյլէմիշ օլտուղը իշպու մաղազա չայանը թէշվիգ վէ րաղպէթ տիր։

Եղիա Գալֆաեան էֆ. պու միւնասէպէթլէ չունը տախի պէյան իտէր քի, պազը Թաճիրլէր վէ խօրկանճըլարըն Թամլէպ էյլէմէքտէ օլտուգլարը 100տէ 10 վէ 15 գոմիսիոնը վէրմէքտէն սարֆը նազար իթմիչ օլտուղընտան, միւրաճաաթ իտէճէք միւշթէրիլէրին րէֆաղաթը սէրեսան ուճուզ մալ ալմագ իչիւն Թարիֆէ վէ խօրկանճը պու լէրըմմէսը տահա էյի օլուր։ 30—7

ԱՆՄԷՂ ԶԲՕՍԱՆՔ
ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ
«Զուարճալի Բազմացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ։
Գինն է 7 Դահեկան

(7) Գալէվրալանէ վէ Թէվզիաթ անպարլարընտա միւթէրաքիմ 15000 քիլէ սուր չիֆթ միւթէնէվվ 9 գալէմ քէօհնէ այագ գապլարը ֆիյաթը մուրագգամէ լէրիյէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարտը Րումինին 20նճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի պիրիճրա, մէզքիւր կիւնտէ վարարը գաթիսի վէրիլէճէք ֆիւրուխթ օլընաճաղընտան, ֆիյաթլարընըն գամմըլա իշթիրայա, վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 գամմընա Թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէֆքըրար իլան իլէ Թալիպի մուամէլաթ օլընճայա գատար, խանի հագգ իլէ ֆիւրուխթ օլընմագ փալիւպի վազ գըլընճայա տէկին հալընըզ մահլիլաթը վագֆիյէտէն հիսաէ սաթամանը հասըլ նիգամ պիրլա միւգայէտէ Թէֆվիզ խուճէքերի հիսաէլի տէքնալէրին նըսֆը մէճիտ 19 գրուշ վէ նըսֆը սիլկէրի Խալիսէ էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուբօնը իլէ սաթըլաճաղ տըր։ Թամամ հիսաէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանընըն նըսֆը լիրա 100 գրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ, վէ սիլկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապուլիգ խոթիգա պիլմիւզայէտէ սաթըլաճագ տըր։ Թամամ հիսաէլի էմլաքին մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթի իլանընտան Յինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 310 սէնէսի մարտընըն 6ընճը կիւնինտէն իթիպարէն մահր մէզքիւրըն 14ինճի բազար էրթէսի կիւնինէ գատար Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօզրինէ միւսավի Թէքմին պէտէլլէրիյէ պէրապէր Մահլիլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իլմէլէրի լազըմ կէլէճէկ 3ինճի տէֆա օլարագ իլան օլընըր։

‥35‥3000.—(1) Պէյօղլընտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Գօրտէլա սօգաղընտա տէրունինտէ պիր միւշթէրէք գույուսը միւշթէմիլ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 32 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. էօրիւճի Հիւսէյին։

‥91‥11250.—Պէյօղլընտա Հիւսէյին ագա մահալլէսինտէ Սագըզ Աղաճը ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 100 մէթրօ արսասա մէյանի 6 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ Թահթընտա պիր պօտրում վէ 1 սարնըճ վէ 15 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին սիւլսս հիսսէսի. էօրիւճի Հիւսէյին։

‥90‥800.—Եէնիքէօյտէ Քէօյ Պաշը ճատտէսինտէ պէր մուճիպը խարիթա Թէրպիէն 37 մէթրօ 6 բարմագ պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսինէն 4 հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

‥45, 47‥21500.—Պէյգօզ գարիյէսինտէ Եալը մահալլէսինտէ Զալըր ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 1900 մէթրօ մահալտէ մէյանի 3 պաղչէվան օտասը 76 մէթրօ տիկէր մահալտէ մէյանի Ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի ախըրը վէ պիր քէպիր գույուսը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 1400 ղըչ. քիրասը մուգամա կէտիք պիր գըթա պօսթանըն 5 հիսսէտէն 2 պուչուգ սէհմի հիսսէսի. էօրիւճի Հիւսէյին։

‥5‥1671.—Իսկիւտարտա Սինան Բաշա մահալլէսինտէ Թօբրագ սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 7486 մէթրօ տէրունինտէ պիր քէպիր գույու իլէ հավուզ վէ պիր պապ ախըր վէ 57 մէթրօ արսասա մէյանի 2 ատէտ էտէր օտասընը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 4500 ղչ քիրասը պիր կէտիք պիր պապ պօսթանըն 10 հիսսէ իթիպարըյլա 5 հիսսէսի. հաճի Օսման։

‥32‥6275.—Գաբանը Տագիգտէ Հըզըր պէյ մահալլէսինտէ ի. ճատտէյէ սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն պիրի 44 մէթրօ արսասա մէյանի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի հավի վէ տիկէրի քէզալիք 44 մէթրօ արսասա մէյանի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ մէճմուը չէհրի 120 ղչ. քիրայը մուգասաէմա պիր էլէվմ իքի պապ մէնզիլին 18 հիսսէ իթիպարըյլա 7 հիսսէսի. էօրիւճի Ահմէտ։

‥138‥7250.—Ճէրրահ Բաշա Թէրքէճի Պաչը մահալլէսինտէ Քիւչիւք Լանկա ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 272 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. էօրիւճի Հիւսէյին։

‥6,8‥24000.—Պայաթթա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Պօյաճը սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 106 մէթրօ արսասա 4 օտա վէ 1 գույու վէ 1 մահզէն վէ 266 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ նա Թէմամ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. էօրիւճի Ահմէտ։

‥41‥23334.—Լանկատա Քեաթիպ Գասըմ մահալլէսինտէ Եէնի Գապու խարիճինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 266 մէթրօ արսասա մէյանի 2 օտա վէ 1 գույուսը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 3000 ղըչ. քիրայը պիր պապ մէյխանէնին սիւլս հիսսէսի. էօրիւճի Ահմէտ։

‥193‥1500.— Գուզգունճուգ գարիյէսինտէ Իճատիյէ ճատտէսինտէ պէրմուճիպը չէտ Թէրպիէն 58 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. հաճի Օսման։

‥21‥2917.—Ճէրրահ Բաշատա Քիւրքճի Պաչը մահալլէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա տէրունինտէ պիր գույուսը միւշթէմիլ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 316 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն 12 հիսսէ իթիպարըյլա 7 հիսսէսի. էօրիւճի Ահմէտ։

‥9‥5000.—Խասքէօյտէ Ապտիւլ Սէլամ մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 43 մէթրօ արսասա մէյանի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույու վէ 1 սարնըճ վէ 26 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 50 ղչ. քիրայը ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. էօրիւճի Ահմէտ։

‥2‥2500.—Էյուպտա Ուլուճա Պապա մահալլէսինտէ Ֆրանգլար սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 53 մէթրօ արսասա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Օսման։

‥16‥1834.—Գասըմ Փաշա գարիյէսինտէ Ապտի Չէլէպի Ահմէտ Բաշա մահալլէսինտէ Միւհէնտիս սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 38 մէթրօ արսասա մէյանի 2 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի. հաճի Օսման։

‥4 միւքէրրէր 4‥4575.—Ագսէրայտա Մուրատ Բաշա մահալլէսինտէ Շաքիր Բաշա սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 95 մէթրօ արսասա մէյանի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույու վէ 74 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղըչ. քիրայը պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. հաճի Օսման։

‥15‥2334.—Խասքէօյտէ Ապտիւլ Սէլամ մահալլէսինտէ Տուլումպաճը սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 68 մէթրօ արսասա մէյանի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 ղըչ. քիրայը ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի. հաճի Օսման։

‥6‥15700.—Սուլթան Սէլիմ գուրպինտէ Միրզա Շէճաաթ մահալլէսինտէ Ճամի սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 176 մէթրօ արսասա մէյանի 7 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 ախըր վէ 681 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղըչ. քիրայը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ գօնագըն նըսֆ հիսսէսի. էօրիւճի Ահմէտ։

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իւք հիզասընտա պուլընան րագգամլար՝ մահլիլաթըն նումէրօլարընը վէ իքինճի հիզասընտաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԼՕՔՄԱՆ ՏԷՊՕ
35 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

Արթրըզ տաղ լամագ վէ չիւրիւթմէք իսթէմէզ.
Պայթարլար [illegible]
Ֆայըրգա մարգասը

Պու իլաճ՝ պէկիրլէրին Թօբալլամա, էզիք, պագ տէօնմէ, մահմուզ եարասը, տիզ գապարմասը, պաճագ պիրլէմասը, պագ շիշկինլիկի կիպի խասթալըգլարը սէրիան վէ մուհաֆազագ պիր սուրէթտէ էյիլէշտիրիր, վէ պագը խասթալըղը տաղըթըր։ Ֆիյ. 6 ֆր.
Բարիզտէ Սէնթ-Օնորէ սօգաղընտա Ն° 275տէ Մէսթրիվիյէ վէ Գում.
6 պուչուգ ֆրգ. իւճրէթլէ իսթէնիլէն մահալէ Թէսլիմ օլունըր։
Տէրսաատէթտէ Մէզիքի, Գասապեան, Քիւչիւքեան, Գանտիւր էճզախանէլէրի իլէ, սաիր միւթէպէր էճզախանէլէրտէ պուլընըր։

ԵԷՆԻ ԻՃԱՏ
ԱԼԹՈՒՆ ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇ
ՀԱՄԻՏԻՅԷ ՍԱԱԹԼԱՐԸ

Պու սաաթլար խալընըզ պիր նէլպօվան վարթթասըյլա հէմ ալաֆրանկա վէ հէմ ալաթուրգա սաաթլարը կէօստէրիր, պաշգա պիր սաաթտան պիր իւմզա հաճէթ պրագմայար։ Պու սուրէթլէ մէմլէքէթիմիզճէ միւթէսավիէն իսթիմալ օլընան հէր իքի տիւրլիւ սաաթլար տայմա կէօզ էօնիւնտէ պուլընըր։

ԵԷԿԱՆԷ ՄԷՐՔԷԶԻ
Զինճիրլի Քույու խանընտա Ն° 2
ՅՈՎՍԷՓ ԹՕԼԱԵԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ ՏԸՐ.

Մէզքիւր մաղազատա քէզալիք հէր նէվի ալթուն վէ կիւմիւշ սաաթ վէ գօրտօնլար վէ սաիրէ վէ Գրիստոֆլ ուսուլիէ պէյազ մատէն իւզէրինտէ կիւմիւշ գաբլը Թէֆտոէլէր տախի պուլընըր։
Իշպու մաղազա՝ սաթըլըր մալլար իչիւն պիրէր ֆաթուրա իթա իտէրէք միւշթէրիսի Թէէմին իտէր։
ՖԻՅԱԹԼԱՐ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ։

ԱՆԳԻՐԸ
ԷՅՄԻՐ ՎԷ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ
ՎԻԷՆՆԱՏԱ — 1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

	Ֆրէ. Սնթ.
Գէֆալէթ ագչէսի 1889 սէնէ. 31տէ	91,706,957·75
1890տա սիկուրթա իտիլէն մէպալիղին եէքիւնի	28,633,360·
» Թէէտիյէ օլընան զարար ու զիյանըն եէքիւնի	1,234,743·
1871—90տա Թէէտիյէ օլընան մէպալիղին եէքիւնի	164,760,218·

Վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գոյանլարա Թէէտիյէ օլընան Թէմէթթիւաթ (պէնէֆիս)՝ սէնէվի ալընան իւճրէթլէրին 100տէ 25ինէ պալիղ օլմըշ տըր։

Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գոյանլարա Թէէտիյէ օլընան Թէմէթթիւաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէբլաղը սէրմայէլէրին 100տէ 41 պուչուղընա պալիղ օլմըշ տըր։

«ԱՆԳԻՐԸ» սիկուրթա գումպանեասընըն պաշլըճա շէրաիթի պէրվէճհը աթի տիր.

1.—Վէֆաթ վուգուըլա իքրամիյէ ալմագ իչիւն սիկուրթա։ Մէսէլա,
35 եաշընտա օլան պիր քիմսէ՝ վէֆաթընտան սօնրա տէրհալ վէրէսէսինէ 10000 ֆրանգըլըգ պիր սէրմայէ Թէէտիյէ օլընմագ վէ միւտտէթը հայաթընտա տա քէնտիսինին Թէմէթթիւաթ ախզընա հագգը օլմագ իւզրէ սէնէվի 291·70 ֆրանգ իւճրէթ Թէէտիյէ իտէր։

2.—Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սէրմայէ իչիւն Թախսիսաթ, տօթաիօն)։ Մէսէլա,
Սէնէվի 320·30 ֆրանգլըգ պիր իւճրէթ վէրիլմէկլէ հալտէ, պիր եաշընտա իքէն սիկուրթա իտիլէն պիր չօճուգ 20 եաշընը պիթիրտիքտէ, 10000 ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ ախզընա քէսպը իսթիհգագ իտէճէկ վէ Գումպանեանըն Թէմէթթիւաթընտան 100տէ 85ինէ հիսսէտար օլաճագ տըր։

Չօճուգլարա սէրմայէ Թախսիսաթը (տօթաիօն) իչիւն սիկուրթայա եազըլանլարըն Թէմէթթիւաթ հիսսէսի՝ օրթա հիսապըլա 100տէ 30 օլմըշ վէ 100տէ 41 պուչուղա գատար չըգմըշ տըր։ Պու հիսապճա մէզքիւր սիկուրթայա եազըլանլար պէհէր 1000 ֆրանգ իչիւն 415 ֆրանգ տա Թէմէթթիւ ալմըշլար տըր։

Գարշըլըգ ճիւզի պիր սիկուրթա իւճրէթի վէրիլմէսինէ Թագաիտ օլունարագ, վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գոյանլարը վէրտիքլէրի իւճրէթլէր տախի Թէէտիյէ Թահսիլ Թահմինէն ալըճըլըր։

Պիլճիւմլէ մէսաիլտէ Թաֆսիլաթ՝ պալիւսուտէ մուհարրէր իւճրէթլէրէ տախիլ օլուպ, պունտան մասատա գումպանեա՝ տիկէր պիր չօգ գումպանեալար կիպի Շարգտա զարար ու զիյանլար իչիւն ֆազլա ըէսմ ալմագ իթմէզ.

Միւֆէթթիշը ումումի
Ն. Եուլըճեան

Պիլճիւմլէ մալումաթ իչիւն Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէ Մ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլընա։
Գումպանեանըն իտարէխանէսի Պէյօղլընտա Թիւնէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազասընըն իքինճի գաթընտա տըր։
Գումպանեանըն պանքէրի Մ. Ս. Ալլէր տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ՕՎԷՐԼԱԽԸՆ ՄԻԿՐԷՆԻՆ
ՆԱՄ ՊԱՇ ԱՂՐԸՍԸ ԻԼԱՃԸ
(ՄԻԿՐԷՆԻՆ ՏՕՔՏԷՐ Տ՛ՕՎԷՐԼԱԽ Է ՔԷՖԻՆ)

1.—Պու իլաճ էն քէսկին պաշ աղըրըլարընա վէ իչկիսէն, նիգօթինտէն վէ խասթա մօրֆինտէն հասըլ օլան պաշ աղըրըլարընտա, վէ ինֆլուէնզա, կրիփ վէ էմսալի խասթալըգլարտան նէշէթ իտէն էնվաի պաշ աղըրըլարընտա բէգ գըյաթէ եարայըպ մէզքիւր աղըրըլարը տէֆ ու մահվ իտէր։

2.—Իշպու «ՄԻԿՐԷՆԻՆ» նամ իլաճ՝ իւֆիւնէթ ու արարէթի տէֆ իտէր միւէսսիր պիր մուաճիլէ օլուպ, տէրունինտէ գաֆէին պուլընտըղընտան վիւճուտա զուվվէթ վէրմէքտէ օլմագլա, «գօլարսիւս» Թապիր օլընան խասթալըղա տախի եարամագտա տըր։

Ումումէն պաշ աղըրըլարը իչիւն եալընըզ Տօգթ. Օվէրլախ իլէ տը Հէօչթին «Միկրէնին» Թապիր օլընան իլաճը գուլլանմալը տըր։

Ագըլլը օլանլար՝ պու իլաճը կիւնտէ պիր վէ խա պիր գաչ տէֆա Թօզ վէ խա սու օլարագ 1 կրամ 1 սանթիկրամ ախզ իթմէլի տիրլէր։

Պու իլաճը իմալ իտէնլէր՝ Ֆարպվէրք Վօրմ. Մէյսթէր Լուչիուս Է Պրունինկ, Հէօչթ։

Սթամպօլտա Թօբալեան խանընտա 41 Նումէրօտա Մ. Թէոտօր Լիւլինկ մաղազասընտա վէ տիկէր պաշլըճա էճզախանէլէրտէ պու իլաճըն տէբօսը մէվճուտ տըր։

ԹԱԶԷ ԷՔՄԷՔ ՄԷՐԱԳԼԸԼԱՐԸ

Օթէլլէր, Լօգանթալար, Պիրախանէլէր, Գազինօլար, Խաստախանէլէր, Մէքթէպլէր, Սէֆինէլէր, Տիւլիւնլէր, Չիֆթլիքլէր վէ ումումէն միւթէպէր միւշթէրիլէրէ

ՊԻՐ ԹԷՐԹԻՊԸ ՃԷՏԻՏ ՎԷ ՄԻՒՖԻՏ ՍԱՅԷՍԻՆՏԷ

Պօնտան պէօյլէ կիւնտէ իւչ տէֆա,
Գալաթատա Բօյէրթ Պէնիդիւյին մէշհուր ֆըրընընտա,
ՎԻԷՆՆԱ ՉԷՕՐԷՔԼԷՐԻ (ՊՐԻՕՇԼԱՐԸ)
վէ խաս վէ պայազը հէր նէվի ԹԱԶԷ ԷՔՄԷՔ պուլունաճագլարը տըր։

Ագշամ իչիւն Թազէ էքմէք վէ պրիօշ ալմագ իսթէնիլտիքտէ, իսթէմալինտէն 8 սաաթ էվվէլ Գալաթատա Պատէմ սօգաղընտա Նօ. 5 Պէգլիւք Միլլէթ խան ֆըրընընա, եախօտ Պէյօղլընտա Թիւնէլ չարշըսընտա Նօ. 1 շուպէսինէ, վէ չէհրին պիլճիւմլէ պէօյիւք լօգանթա վէ պիրարիալարընա միւրաճաաթ օլընմասը րիճա օլընըր։

B ՄԱՐԳԱԼԸ ՊԷՆՏԻԶ ՊՐԻՕՇԸ ԻԼԷ ԹԱԶԷ ԷՔՄԷՔ
ՕՀԸ նամ մահալլէրտէ Թազէ Թազէ տայմա պուլընըր։

ՇԻԳԱԳՕ ՍԷՐԳԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ
ԷՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄՈՒԶԱՖՖԷՐԻՅԷԹ
ՍԻՆԿԷՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ԳԱԶԱՆԸԼՄԸՇ ՏԸՐ

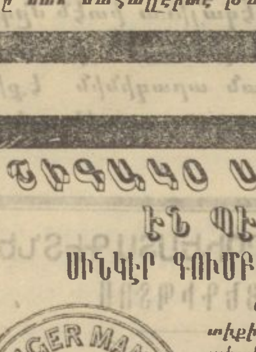

Պիւթիւն քիւրրէի արզ իւզէրինտէ ՍԻՆԿԷՐ գումպանեասը տիքիշ մաքինալարընըն րիւճհանիյէթինի վէ էնվաը միւթէաատտիտ միւքաֆաթլէրին գըյմէթլէրի իսպաթ իթմէք իւզրէ միւթէհասսըս ֆապրիքա վէ էնաֆը սաիրէ մաքինալարընա 54 ատէտ չահատէթնամէ իթա գըլընմըշ տըր։

ԹԱԳԼԻՏԼԷՐԷ ԱԼՏԱՆՄԱՅԸՆԸԶ

ՀԱԳԻԳԻ ՍԻՆԿԷՐ մաքինալարընըն սըհհաթի պաշլըճա րէսիմլէրի կէօսթէրիլէն վէ քեաֆֆէի մաքինալար իւզէրլէրինտէ մէվճուտ պուլընան ֆապրիգա մարգասը իլէ Թէնզագ իտէր։ Մէզքիւր մաքինալար Միւսիւ Ա. Նալպանտեանէ Թարաֆընտան միւլայիմ Թագսիտ վէ Տէրսաատէթտէ Թէէսիս վէ խալընըզ զիյադէ Թաատատ գըլընան մաղազալարընտա ֆիւրուխթ օլընըր։

1.—Գալաթատա Թիւնէլ իթթիսալինտէքի սօգագտա Վ. Ինկէր խան։
2—Գալաթատա Գարաքէօյտէ Վ. Գըլօտա սօգաղընտա Թրամվայ իսթասիօնը գարշըսընտա Նումէրօ 120.
3.—Պէյօղլընտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա.
4.—Սիրքէճի Հօճա Բաշա Պապը Ալի ճատտէսի Նօ. 11.

ՊՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ
ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ
ԳԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ
ԱԼԷՍԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէսաթ ու լէվազըմաթ մէվճուտ տըր։

Եազմէմէ, խուռտաշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մամուլ միւվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Պօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվի սիփարիշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։